

Základná škola, M. R. Štefánika 910/51, 075 01 Trebišov

Školský vzdelávací program

Dobrá škola III

OBSAH

1. NÁZOV ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU A IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE	4
2. VYMEDZENIE CIEĽOV A POSLANIA VÝCHOVY A VZDELÁVANIA A ZAMERANIE ŠKOLY	5
2.1 Vymedzenie cieľov a poslania výchovy	5
2.2 Zameranie školy	6
3. STUPEŇ VZDELANIA	9
4. DĹŽKA ŠTÚDIA A FORMY VÝCHOVY A VZDELÁVANIA	9
4.1 Dĺžka štúdia	9
4.2 Formy výchovy a vzdelávania	9
5. UČEBNÝ PLÁN	11
6. UČEBNÉ OSNOVY	11
7. VYUČOVACÍ JAZYK	11
8. HODNOTENIE ŽIAKOV	12
8.1 Formy hodnotenia	12
8.2 Hodnotenie žiakov so ŠVVP	14
9. OSOBITOSTI A PODMIENKY NA VÝCHOVU A VZDELÁVANIE ŽIAKOV SO ŠPECIÁLNYMI VÝCHOVNO-VZDELÁVACÍMI POTREBAMI V SÚLADE S PRINCÍPMI INKLUZÍVNEHO VZDELÁVANIA ¹	15
9.1 Výchova a vzdelávanie žiakov so zdravotným znevýhodnením	16
9.2 Výchova a vzdelávanie žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia	17
9.3 Výchova a vzdelávanie žiakov s nadaním	18
10. OSOBITOSTI VÝCHOVY A VZDELÁVANIA CUDZINCŮV ⁴	19
11. ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM – PRIMÁRNE VZDELANIE – 1. - 4. ROČNÍK	20
1. Ciele výchovy a vzdelávania	20
2. Stupeň vzdelania - Primárne vzdelanie – ISCED 1	20
3. Profil absolventa	20
4. Vzdelávacie oblasti a prierezové témy	22
4.1 Vzdelávacie oblasti	22
4.2 Prierezové témy	27
5. Vzdelávacie štandardy	32
5.1 Učebné osnovy pre 1. – 4. ročník	32
6. Učebný plán pre ISCED1	32
7. Charakteristika odboru vzdelávania a jeho dĺžka	34

8. Forma výchovy a vzdelávania.....	35
<i>12. ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM – NIŽŠIE STREDNÉ VZDELANIE - 5. – 9. ROČNÍK.....</i>	<i>36</i>
1. Ciele výchovy a vzdelávania.....	36
2. Stupeň vzdelania – Nižšie stredné vzdelanie - ISCED 2	36
3. Profil absolventa.....	37
4. Vzdelávacie oblasti a prierezové témy.....	37
4.1 Vzdelávacie oblasti	37
4.2 Prierezové témy.....	43
5. Vzdelávacie štandardy.....	47
5.1 Učebné osnovy pre 5. – 9. ročník.....	48
6. Učebné plány.....	48
6.1 Učebný plán pre 5. – 9. ročník	49
6.2 Učebný plán pre 5. – 9. ročník – triedy s rozšíreným vyučovaním matematiky a prírodovedných predmetov	50
7. Charakteristika odboru vzdelávania a jeho dĺžka.....	53
8. Forma výchovy a vzdelávania.....	53
<i>13. PLATNOSŤ A REVIDOVANIE ŠkVP</i>	<i>54</i>

Príloha 1 – Učebné osnovy ISCED 1

Príloha 2 – Učebné osnovy ISCED 2

1. NÁZOV ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU A IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE

Názov školského vzdelávacieho programu: **ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM – „DOBRÁ ŠKOLA III“**

Vyučovací jazyk: slovenský
Druh školy: štátna
Typ školy: plnoorganizovaná
Forma štúdia: denné štúdium

I. časť:

Stupeň vzdelania: ISCED 1
Dĺžka štúdia: 4 roky

II. časť:

Stupeň vzdelania: ISCED 2
Dĺžka štúdia: 5 rokov

Predkladateľ

Názov školy: Základná škola
Adresa: M. R. Štefánika 910/51, 07501 Trebišov
IČO: 035541113
Riaditeľ školy: RNDr. Iveta Kučerová
Koordinátori pre tvorbu ŠkVP: Mgr. Renáta Lapitková, PaedDr. Božena Vašková
Spoluautori a realizátori: učitelia ZŠ, M. R. Štefánika 910/51 v Trebišove
Dátum prerokovania v pedagogickej rade školy: 26. 8. 2022
Dátum schválenia zriaďovateľom: 31. 8. 2022
Dátum prerokovania v Rade školy: 14. 9. 2022

Kontakty:

Riaditeľka: tel.: 056/6684416, e-mail: riaditelka@zsmrstv.edu.sk, web: zsmrstv.edupage.org
Zástupcovia riaditeľky – kancelária : mobil 0903 645 685

Zriaďovateľ

Názov: Mesto Trebišov
Adresa: M. R. Štefánika 204/862
Kontakty: 056/6722665
Platnosť dokumentu: od 1. septembra 2022
Podpis riaditeľky:

Školský vzdelávací program je vypracovaný v súlade s princípmi a cieľmi výchovy a vzdelávania a príslušným Štátnym vzdelávacím programom – konsolidované znenie s účinnosťou od 1. 9. 2022.

2. VYMEDZENIE CIEĽOV A POSLANIA VÝCHOVY A VZDELÁVANIA A ZAMERANIE ŠKOLY

2.1 Vymedzenie cieľov a poslania výchovy

Cieľom výchovy a vzdelávania je umožniť žiakovi:

- a) získať vzdelanie podľa zákona Zákon č. 245/2008 Z. z. - Zákon o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- b) získať kompetencie v oblasti komunikačných schopností, využívania digitálnych technológií, komunikácie v štátnom jazyku a cudzom jazyku,
- c) získať kompetencie najmä v oblasti prírodných vied, humanitných vied, technických vied, matematickej gramotnosti, finančnej gramotnosti, čitateľskej gramotnosti, pohybu a zdravia, kompetencie k celoživotnému učeniu, sociálne kompetencie, umelecké kompetencie, občianske kompetencie a podnikateľské schopnosti,
- d) naučiť sa správne identifikovať a analyzovať problémy a navrhovať ich riešenia a vedieť ich riešiť,
- e) rozvíjať manuálne zručnosti, tvorivé, umelecké psychomotorické schopnosti, aktuálne poznatky a pracovať s nimi na praktických cvičeniach v oblastiach súvisiacich s nadväzujúcim vzdelávaním alebo s aktuálnymi požiadavkami na trhu práce,
- f) posilňovať úctu k rodičom a ostatným osobám, ku kultúrnym a národným hodnotám a tradíciám štátu, ktorého je občanom, k štátnemu jazyku, k materinskému jazyku a k svojej vlastnej kultúre,
- g) získať a posilňovať úctu k ľudským právam a základným slobodám a zásadám ustanoveným v Dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd,
- h) pripraviť sa na zodpovedný život v slobodnej spoločnosti, v duchu porozumenia a znášanlivosti, rovnosti muža a ženy, priateľstva medzi národmi, národnostnými a etnickými skupinami a náboženskej tolerancie,
- ch) naučiť sa rozvíjať a kultivovať svoju osobnosť a celoživotne sa vzdelávať, pracovať v skupine a preberať na seba zodpovednosť,
- i) naučiť sa kontrolovať a regulovať svoje správanie, starať sa a chrániť svoje zdravie vrátane zdravej výživy a životné prostredie a rešpektovať všeľudské etické hodnoty,
- j) získať všetky informácie o právach dieťaťa a spôsobilosť na ich uplatňovanie.

2.2 Zameranie školy

Názov nášho Školského vzdelávacieho programu „Dobrá škola III“ napovedá o záujme našej školy byť aj naďalej dobrou modernou školou, ktorej snahou je neustále zvyšovať kvalitatívnu úroveň vzdelávania žiakov. Sme škola s dlhoročnou tradíciou, ktorá sa snaží nie iba vzdelávať, ale aj vychovávať a viesť žiakov k čestnosti, zodpovednosti, viere v dobro a v seba samého.

Na základe analýzy podmienok školy, potrieb žiakov a požiadaviek rodičov je zameranie školy sformulované do týchto priorít:

- a) Poskytovať kvalitné základné vzdelanie zamerané na rozvoj funkčnej gramotnosti a kritického myslenia.
- b) Rozvíjať kompetencie v oblasti finančnej gramotnosti implementáciou úloh Národného štandardu finančnej gramotnosti do tematických plánov jednotlivých predmetov a klásť dôraz na praktické využitie poznatkov a prepojenie s realitou.
- c) Rozvíjať schopnosti matematicky nadaných žiakov a pokračovať v tradícii tried s rozšírením vyučovaním matematiky a prírodovedných predmetov na druhom stupni základnej školy.
- d) Podporovať a udržiavať u žiakov návyk a radosť z čítania využívaním školskej knižnice a zároveň rozvíjať ich čitateľskú gramotnosť.
- e) Zabezpečiť rovnocenný prístup k vzdelávaniu žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania. Pod inkluzívnym vzdelávaním sa rozumie spoločná výchova a vzdelávanie žiakov, uskutočňovaná na základe rovnosti príležitostí a rešpektovania ich výchovno-vzdelávacích potrieb a individuálnych osobitostí a podporujúca ich aktívne zapojenie do výchovno-vzdelávacích činností školy alebo školského zariadenia.
- f) V kontexte s inkluzívnym prístupom podporovať silné stránky každého dieťaťa a tak rozvíjať jeho potenciál.
- g) Pri inkluzívnom vzdelávaní podporovať a rozvíjať schopnosť učiteľa reagovať na rôznorodosť žiakov správnym výberom komunikačných štýlov, vyučovacích prístupov, metód a výberom vhodných pomôcok.
- h) Pri prekonávaní ťažkostí u žiakov využívať prácu školského podporného tímu, ktorého snahou je hľadať riešenia a spôsoby ako ich podporiť komplexnejšie a inkluzívnejšie.
- i) Podporovať rozvíjanie pohybových zručností žiakov v rámci školských a mimoškolských športových aktivít a vytvárať vzťah k pravidelnej pohybovej aktivite ako nevyhnutného základu zdravého životného štýlu.

- j) Vytvárať podmienky pre zmysuplné využitie voľného času a na osobnostný rozvoj žiakov prostredníctvom záujmových útvarov.
- k) Nadalej podporovať prácu žiakov pri tvorbe časopisu Školáčik, ktorý zachytáva aktuálne dianie na pôde školy a všetky školské aktivity pravidelne niekoľko rokov. Patrí k dlhoročným tradíciám našej školy a je veľmi obľúbený medzi žiakmi, učiteľmi a rodičmi.
- l) Rozvíjať vzťah k ľudovým zvykom a tradíciám prostredníctvom detského ľudového súboru pracujúceho na škole a realizáciou rôznych celoškolských aktivít, ako aj účasťou na súťažiach s tematikou úcty k tradíciám.
- m) Rozvíjať kompetencie v oblasti cudzích jazykov – anglický jazyk, nemecký jazyk, ruský jazyk - prioritne sa zamerať na rozvoj komunikačných zručností žiakov.
- n) Zvyšovať kvalitu vzdelávania žiakov prostredníctvom odborne disponovaných, tvorivých a trpezlivých učiteľov, ktorých cieľom je využívať inovatívne prístupy vo výučbe a vytvárať tak priestor na uskutočnenie zmien smerujúcich ku kvalitnejšiemu výchovno-vzdelávaciemu procesu.
- o) Pripravovať žiakov k tomu, aby vedeli uplatňovať svoje práva a zároveň si plnili svoje povinnosti.
- p) Spolupracovať s rodičmi, odborníkmi, komunitami, organizáciami, inštitúciami – s materskými školami, základnými školami, strednými školami, Centrom voľného času v Trebišove, s Centrom pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie v Trebišove, Centrom špeciálne –pedagogického poradenstva a prevencie v Trebišove, Národným inštitútom vzdelávania a mládeže, Mestským úradom v Trebišove, Zemplínskou knižnicou v Trebišove, Maticou slovenskou, Okresným riaditeľstvom PZ v Trebišove, Mestskou políciou v Trebišove a ďalšími...
- q) Podporovať a rozvíjať pozitívny postoj učiteľov k všetkým žiakom.
- r) Vhodným zastúpením jednotlivých aprobačných predmetov dosahovať vysokú odbornosť vyučovania. Stabilne dosahovať odbornosť odučených vyučovacích hodín nad 95%.
- s) Podľa potreby zamestnávať pedagogických asistentov, ktorí podľa požiadaviek učiteľa v spolupráci s odbornými zamestnancami vytvárajú rovnosť príležitostí vo výchove a vzdelávaní, pomáhajú žiakovi pri prekonávaní architektonických, informačných, jazykových, zdravotných, sociálnych alebo kultúrnych bariér.
- t) Zvyšovať odbornosť pedagogického zboru podporou kontinuálneho vzdelávania.
- u) Z hľadiska potrieb školy sa v ďalšom vzdelávaní pedagogických zamestnancov zamerať na:
 - inovatívne metódy a formy práce,
 - nové trendy v pedagogike,

- aktuálne trendy zamerané na kybernetickú bezpečnosť a digitálne technológie,
- inkluzívne vzdelávanie žiakov.

w) Nadalej uplatňovať prvky otvoreného vyučovania, čo nám umožňuje prijímanie a používanie metód a foriem rôznych koncepcií výchovy a vzdelávania podľa schopností učiteľov a potrieb žiakov, ako napríklad:

- námetové vyučovanie - predmety a činnosti dňa (týždňa) majú jednu ústrednú myšlienku, ktorá ich spája a dáva ich učeniu zmysel,
- projektové vyučovanie – umožňuje žiakom samostatne a tvorivo pracovať, plánovať vlastnú prácu a dokončiť ju, nieť zodpovednosť za svoju prácu a prekonávať prekážky, pracovať s informáciami, prezentovať svoju vlastnú prácu, vystupovať, správne sa vyjadrovať, argumentovať, spolupracovať, komunikovať, tolerovať a prijímať iné názory, hodnotiť svoju prácu a prácu svojich spolužiakov,
- dramatická výchova - vyučovanie prebieha v predstieraných situáciách skutočného života, deťom je také učenie blízke a zvyšuje ich schopnosť koncentrácie a učenia sa
- práca s voľným textom - žiaci od prvého ročníka tvoria, kontrolujú, upravujú texty na preberanú tému a prezentujú ich ostatným spolužiakom
- metódy otvoreného vyučovania - učíme žiakov "učiť sa" z encyklopédií, učebníc, počítačov: robiť si poznámky, premýšľať nad nimi, spracovať ich, plánovať,
- kooperatívne vyučovanie - vyučovanie spoluprácou v skupinách: žiaci sa učia deliť si úlohy a prevziať zodpovednosť za vykonanú prácu, komunikovať s ostatnými, presadiť si vlastné myšlienky, ale aj podriaďiť sa názoru väčšiny, spolupracovať s ostatnými,
- zážitkové vyučovanie - vyučovanie v situáciách reálneho života podľa hesla: "Čo človek zažije, to si zapamätá najdlhšie",
- učenie hrou - učenie a tréning schopností detí vzdelávacími a výchovnými, spoločenskými, pohybovými, konštrukčnými hrami, voľnou hrou a hrou s predstavivosťou.

v) Zabezpečovať kvalitné vzdelávanie v triedach, ktoré sú vybavené novým nábytkom a digitálnymi technológiami, v moderne vybavených učebniach chémie, informatiky, fyziky, biológie, techniky, cvičnej kuchynky, v dvoch telocvičniach a v areáli školy s multifunkčným ihriskom, plážovým volejbalovým ihriskom, tenisovými kurtami, atletickou dráhou a ďalšími športoviskami.

Cieľom školy je, aby získané vedomosti, zručnosti a spôsobilosti, ktoré žiaci počas štúdia na našej škole získajú, boli dobrým základom pre ich ďalšie štúdium a budúci život.

3. STUPEŇ VZDELANIA

Základné vzdelanie sa člení na:

- a) **primárne vzdelanie ISCED1**, ktoré získa žiak úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre prvý stupeň základnej školy. Dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou,
- b) **nižšie stredné vzdelanie ISCED2**, ktoré získa žiak úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre druhý stupeň základnej školy. Dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou, ktoré je podmienkou pre ďalšie vzdelávanie na vyššom stupni.

Na doklade o získanom vzdelaní, ktorým je vysvedčenie, sa uvádza úroveň Slovenského kvalifikačného rámca a úroveň Európskeho kvalifikačného rámca.

4. DĹŽKA ŠTÚDIA A FORMY VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

4.1 Dĺžka štúdia

Dĺžka štúdia primárneho vzdelávania - 1. stupeň základnej školy - ISCED 1 – trvá 4 roky

Dĺžka štúdia nižšieho sekundárneho vzdelávania - 2. stupeň základnej školy – ISCED 2 – trvá 5 rokov

4.2 Formy výchovy a vzdelávania

Výchova a vzdelávanie v základnej škole sa organizuje dennou formou alebo formou individuálneho vzdelávania. Individuálne vzdelávanie je v školskom zákone upravené v § 24. Denná forma štúdia sa môže uskutočňovať aj ako dištančná.

Dištančné vzdelávanie podľa školského zákona §54 ods. 9 je organizované bez priameho kontaktu pedagogického zamestnanca so žiakom, a to komunikáciou prostredníctvom dostupných komunikačných prostriedkov, najmä prostriedkov založených na využívaní počítačových sietí. Dištančné vzdelávanie v čase mimoriadneho prerušenia školského vyučovania sa v súlade so školským zákonom §150 ods. 8 realizuje na základe rozhodnutia ministra školstva, vedy výskumu

a športu SR v čase vyhláseného výnimočného stavu, núdzového stavu alebo stavu mimoriadnej situácie alebo ak v období školského vyučovania dôjde k živej pohrome alebo udalosti, pri ktorej môžu byť ohrozené život a zdravie žiakov alebo zamestnancov škôl a školského zariadenia.

Pri prechode školy na dištančné vzdelávanie sa vyučovanie neprerušuje, ale mení formu. Všetky povinnosti týkajúce sa účasti a aktivity na vyučovaní zostávajú nezmenené pre vyučujúcich, žiakov a rodičov. Dištančné vzdelávanie zahŕňa akúkoľvek inú realizovanú možnosť výchovy a vzdelávania, pri ktorej prebieha interakcia medzi žiakom a pedagogickým alebo odborným zamestnancom.

Dištančné vzdelávanie môže byť realizované na úrovni triedy, príslušných ročníkov prvého stupňa, druhého stupňa alebo všetkých žiakov celej školy.

Dištančné vzdelávanie nie je na báze dobrovoľnosti, ale je to iná forma povinného vzdelávania sa žiakov. Účasť žiakov na dištančnom vzdelávaní je povinná. V základnej škole je súčasťou plnenia povinnej školskej dochádzky.

Vzdelávanie sa môže uskutočňovať aj formou individuálneho vzdelávania podľa individuálneho vzdelávacieho programu alebo podľa individuálneho učebného plánu. O povolení individuálneho vzdelávania podľa školského zákona §24 rozhoduje riaditeľ školy na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu neplnoletého žiaka.

Individuálne vzdelávanie sa povoľuje:

a) žiakovi školy, ktorému jeho zdravotný stav neumožňuje účasť na vzdelávaní v škole,

- k žiadosti o povolenie individuálneho vzdelávania podľa odseku 2 písm. a) zákonný zástupca žiaka priloží vyjadrenie všeobecného lekára pre deti a dospelých. Vzdelávanie žiaka zabezpečuje škola, ktorá rozhodla o povolení individuálneho vzdelávania, a to v rozsahu najmenej dve hodiny týždenne.
- Žiak, ktorému bolo povolené individuálne vzdelávanie podľa odseku 2 písm. a) na základe odporúčania všeobecného lekára pre deti a dospelých z dôvodu zdravotného znevýhodnenia, nevykonáva komisionálnu skúšku. Pedagogický zamestnanec, ktorý zabezpečuje vzdelávanie žiaka, polročne predkladá riaditeľovi školy písomnú správu o postupe a výsledkoch výchovno-vzdelávacej činnosti so žiakom, na základe ktorej po prerokovaní v pedagogickej rade školy sa vykoná hodnotenie vyučovacích predmetov a správania žiaka.

b) žiakovi základnej školy,

- Vzdelávanie žiaka, ktorému bolo povolené individuálne vzdelávanie podľa odseku 2 písm. b), zabezpečuje zákonný zástupca žiaka osobou, ktorá spĺňa kvalifikačné predpoklady vysokoškolského vzdelania druhého stupňa ustanovené pre učiteľov príslušného stupňa základnej školy.
- Zákonný zástupca má povinnosť uhrádzať osobe, ktorá uskutočňuje individuálne vzdelávanie žiaka, finančnú odmenu.

- Žiak, ktorému bolo povolené individuálne vzdelávanie, musí vykonať komisionálne skúšky v kmeňovej škole. Komisionálne skúšky vykoná z príslušného učiva každého povinného predmetu za každý polrok. Na základe komisionálnej skúšky vydá kmeňová škola vysvedčenie.
- a) Žiakovi, ktorý bol vzatý do väzby alebo je vo výkone trestu odňatia slobody, ktorému nemožno zabezpečiť účasť na vzdelávaní v škole dlhšie ako dva mesiace.

O povolenie individuálneho vzdelávania žiaka podľa odseku 2 písm. c) môže požiadať aj príslušný ústav, v ktorom bol žiak umiestnený. Vzdelávanie žiaka zabezpečuje škola, ktorá rozhodla o povolení individuálneho vzdelávania, a to v rozsahu najmenej dve hodiny týždenne.

5. UČEBNÝ PLÁN

Učebné plány sú súčasťou školských vzdelávacích programov ISCED 1 a ISCED 2 a rozpracúvajú rámcový učebný plán štátneho vzdelávacieho programu podľa jednotlivých vzdelávacích oblastí alebo vyučovacích predmetov ročníkov s určením celkového týždenného počtu vyučovacích hodín pre príslušný ročník.

6. UČEBNÉ OSNOVY

Obsahujú rozpracovanie obsahových štandardov do ročníkov podľa učebného plánu školského vzdelávacieho programu ISCED 1 a ISCED 2 – pozri príloha 1 a príloha 2.

7. VYUČOVACÍ JAZYK

Vyučovacím jazykom a výchovným jazykom je štátny jazyk – slovenský jazyk.

8. HODNOTENIE ŽIAKOV

Hodnotenie žiaka je nevyhnutná súčasť výchovno-vzdelávacieho procesu, ktorá má informatívnu, korekčnú a motivačnú funkciu.

Pri hodnotení žiakov škola vychádza z hodnotenia žiaka, ktoré je zakotvené v [školskom zákone č. 245/2008](#) v § 55 a §56 - ide o základný a záväzný legislatívny rámec hodnotenia žiaka a podľa platného metodického pokynu na hodnotenie žiakov základnej školy.

V čase mimoriadnej situácie pokyny k hodnoteniu môže podľa [§ 150 ods. 8 h\)](#) a [ods. 9](#) dávať aj priamo minister na webstránke ministerstva.

Hodnotenie žiakov z každého predmetu je podrobne rozpracované v učebných osnovách jednotlivých predmetov v každom ročníku – príloha č.1 a príloha č. 2.

8.1 Formy hodnotenia

Podľa §55 a 55a školského zákona

- (1) Hodnotenie žiaka sa vykonáva podľa úrovne dosiahnutých výsledkov vo vyučovacom predmete
 - a) priebežne počas školského roka a
 - b) súhrnne na vysvedčení za prvý polrok a druhý polrok školského roka.
- (2) Priebežné hodnotenie vo vyučovacom predmete sa vykonáva formou
 - a) klasifikácie,
 - b) slovného hodnotenia,
 - c) kombinácie klasifikácie a slovného hodnotenia alebo
 - d) inou formou, ktorá je v súlade s princípmi a cieľmi výchovy a vzdelávania.
- (3) Súhrnné hodnotenie vo vyučovacom predmete v prvom až piatom ročníku základnej školy sa vykonáva formou
 - a) klasifikácie,
 - b) slovného hodnotenia alebo
 - c) kombináciou klasifikácie a slovného hodnotenia.
- (4) Súhrnné hodnotenie vo vyučovacom predmete v šiestom až deviatom ročníku základnej školy sa vykonáva formou
 - a) klasifikácie alebo
 - b) kombinácie klasifikácie a slovného hodnotenia.

(5). Pri hodnotení žiaka, ktorý je cudzincom, sa v prvom roku štúdia zohľadňuje úroveň ovládania štátneho jazyka; základná škola môže zohľadniť úroveň ovládania štátneho jazyka aj v ďalších rokoch štúdia.

(6) Hodnotenie vykonané formou klasifikácie sa vyjadruje v jednotlivých vyučovacích predmetoch klasifikačnými stupňami

- a) 1 - výborný,
- b) 2 - chválitebný,
- c) 3 - dobrý,
- d) 4 - dostatočný,
- e) 5 - nedostatočný.

Žiakovi, ktorý v niektorom vyučovacom predmete nie je hodnotený žiadnou z foriem podľa odseku 2, 3 alebo odseku 4, sa na vysvedčení a v katalógovom liste žiaka uvádza

- a) "aktívne absolvoval", ak sa žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu aktívne zúčastňoval,
- b) "absolvoval", ak sa žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu ospravedlnene nezúčastňoval alebo bol prítomný a zo závažných dôvodov nepracoval, alebo
- c) "neabsolvoval", ak žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu nepracoval alebo sa neospravedlnene vyučovania nezúčastňoval.

Formu hodnotenia predmetov schvaľuje pedagogická rada na začiatku školského roka.

(7) Žiak z vyučovacieho predmetu neprospel, ak

- a) je hodnotený klasifikačným stupňom nedostatočný,
- b) je slovne hodnotený "Žiak nesplnil požiadavky na postup do vyššieho ročníka." alebo
- c) neabsolvoval vyučovací predmet.

(8) Správanie žiaka sa hodnotí stupňom klasifikácie:

- a) 1 - veľmi dobré,
- b) 2 - uspokojivé,
- c) 3 - menej uspokojivé,
- d) 4 - neuspokojivé.

Systém hodnotenia máme uvedený v školskom vzdelávacom programe pre ISCED 1 a ISCED 2 v časti Učebné osnovy – hodnotenie žiaka - podrobne pre každý predmet v priebežnom aj súhrnnom hodnotení podľa § 55 ods. 13. Služi k tomu, aby žiak, rodič, učitelia i verejnosť vedeli transparentne vyhodnotiť objektivnosť učiteľa.

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak danú problematiku zvládol, v čom má nedostatky, kde má rezervy, aké sú jeho pokroky. Hodnotenie realizujeme na základe určitých kritérií, prostredníctvom ktorých sledujeme vývoj žiaka, jeho pokrok vo vzdelávaní. Uvedomujeme si, že maximálna objektivita v procese hodnotenia prispieva k utváraniu učebnej klímy, vytvára dobré vzťahy medzi žiakmi ale aj medzi žiakom a učiteľom.

Pri hodnotení výsledkov práce žiaka postupujeme v súlade so školským zákonom, platným metodickým pokynom na hodnotenie žiakov základnej školy, s výchovnovzdelávacími požiadavkami vzdelávacích programov, učebnými plánmi, učebnými osnovami a výkonovými štandardami.

8.2 Hodnotenie žiakov so ŠVVP

Systém hodnotenia je všeobecne zakotvený v školskom vzdelávacom programe (ďalej len ŠkVP) v súlade s § 55 a 56 školského zákona a v súlade s platným metodickým pokynom na hodnotenie žiaka.

Ak však ide o žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ŠVVP), je možné žiakovi upraviť rozličné podmienky v IVP a to podľa § 7a) ods. 3: “Individuálny vzdelávací program obsahuje úpravy **jednotlivých častí** školského vzdelávacieho programu podľa špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb dieťaťa alebo žiaka, **najmä** úpravu obsahu, metód, foriem alebo **spôsobu hodnotenia** a spolupráce s odbornými zamestnancami.“

Každému integrovanému žiakovi so ŠVVP je možné upravovať spôsob hodnotenia, dokonca aj ináč ako ostatným žiakom. Čiže ak aj všetci majú schválenú klasifikáciu, žiak so ŠVVP môže mať slovné hodnotenie alebo tzv. nehodnotenie (absolvoval úspešne). Stačí to jednoducho zakotviť do IVP (so súhlasom rodiča – stačí emailom, edupage alebo dodatočným podpisom do IVP).

Je veľmi vhodné realizovať úpravu hodnotenia v súčinnosti s triednym a predmetovým učiteľom. **Poradenské zariadenie nemusí k tomu vydávať špeciálnu správu** či odporúčanie, opatrenie je možné zaviesť po vzájomnej dohode strán. **Oslobodenie od klasifikácie či hodnotenia neexistuje** ako legislatívny pojem. Rovnako tak úpravu hodnotenia u žiakov so ŠVVP neschvaľuje pedagogická rada a nevydáva sa o tom ani rozhodnutie riaditeľa, či špeciálna žiadosť rodiča.

Pri hodnotení učebných výsledkov žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami zohľadňujeme usmernenia a pokyny zo záverečných správ pedagogicko-psychologickej poradne aj odporúčania špeciálneho pedagóga a berieme do úvahy možný vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho výkon.

9. OSOBITOSTI A PODMIENKY NA VÝCHOVU A VZDELÁVANIE ŽIAKOV SO ŠPECIÁLNYMI VÝCHOVNO-VZDELÁVACÍMI POTREBAMI V SÚLADE S PRINCÍPMI INKLUZÍVNEHO VZDELÁVANIA¹

Zohľadňovanie individuálnych potrieb žiaka sa realizuje s cieľom zabezpečiť rovnocenný prístup k vzdelávaniu, primeraný rozvoj jeho schopností a osobnosti a s cieľom dosiahnuť primeraný stupeň vzdelania a jeho primerané začlenenie do spoločnosti.

Na podporu výchovy a vzdelávania žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami škola zabezpečí:

- a) včasnú pedagogickú diagnostiku a v nadväznosti na jej závery v spolupráci s príslušným zariadením poradenstva a prevencie odbornú diagnostiku (špeciálnopedagogickú, liečebno-pedagogickú, sociálno-pedagogickú, logopedickú, psychologickú, medicínsku) diagnostiku, vzdelávanie podľa individuálneho vzdelávacieho programu (ak je potrebné), individuálnu a skupinovú prácu, používanie špeciálnych metód a foriem vyučovania, úpravu vzdelávacích cieľov a obsahu, uplatňovanie rozličných foriem hodnotenia, aplikáciu špecifických a alternatívnych foriem komunikácie, prípadne iných jazykov a prostriedkov komunikácie, spoluprácu s rodičmi a ďalšie, v závislosti od individuálnej potreby konkrétneho žiaka,
- b) materiálne vybavenie, ktoré zahŕňa špeciálne edukačné publikácie, špeciálne vyučovacie pomôcky, kompenzačné pomôcky, prístroje, digitálne technológie, úpravu prostredia, prípadne špeciálne miestnosti a učebne,
- c) odborný prístup pedagogických a odborných zamestnancov, školského podporného tímu a zariadení poradenstva a prevencie, podporu pedagogického asistenta,
- d) akceptujúce školské prostredie a programy v triedach a školách, ktoré sú zamerané na formovanie pozitívnych postojov k ľuďom s odlišnosťou a znevýhodnením,
- e) odbornú prípravu pedagogických a odborných zamestnancov,
- f) finančné zdroje na zabezpečenie špeciálnych materiálnych, odborných a personálnych podmienok.

Tieto podporné opatrenia je škola povinná zabezpečiť okrem prípadov, ak to vzhľadom na jej podmienky preukázateľne nie je možné.

¹§ 2,§ 94-95 a § 103 – 108 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

9.1 Výchova a vzdelávanie žiakov so zdravotným znevýhodnením

Základná škola vzdeláva žiakov so zdravotným znevýhodnením spolu s ostatnými žiakmi školy, vytvára podmienky na výchovu a vzdelávanie so zdravotným znevýhodnením v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania a odporúčaniami zariadenia poradenstva a prevencie a v spolupráci so školským podporným tímom. Škola zabezpečí najmä:

- a) odborné personálne, materiálne, priestorové a organizačné podmienky zodpovedajúce individuálnym potrebám žiaka so zdravotným znevýhodnením a tiež systematickú spoluprácu školy so zariadením poradenstva a prevencie alebo špeciálnou školou,
- b) vypracovanie individuálneho vzdelávacieho programu, ktorý upravuje jednotlivé časti školského vzdelávacieho programu podľa špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb žiaka, najmä obsah, metódy formy alebo spôsoby hodnotenia a spoluprácu so zákonným zástupcom a pedagogickými a odbornými zamestnancami,
- c) uplatňovanie špecifických foriem komunikácie (slovenský posunkový jazyk, Braillovo písmo), alternatívnej a argumentatívnej komunikácie, prípadne iných jazykov a prostriedkov komunikácie,
- d) využívanie rôznych odporúčaných foriem špecifickej pedagogickej a odbornej podpory a intervencie, ktoré podľa individuálnych potrieb žiaka môžu (ale nemusia) zahŕňať aj využívanie disponibilných hodín na výučbu špecifických vyučovacích predmetov² a/alebo na individuálne alebo skupinové vyučovanie v predmetoch, v ktorých sa žiak vzdeláva podľa individuálneho vzdelávacieho programu,
- e) vyučovanie za pomoci ďalšieho pedagogického alebo odborného zamestnanca, individuálne alebo v skupinách na vyučovaní, prednostne v triede spolu s ostatnými žiakmi alebo mimo triedy, pričom obsah, formy a postup vyučovania sa konzultuje s príslušným učiteľom,
- f) možnosť učiteľom flexibilne prispôsobiť rozsah a štruktúru vyučovacej hodiny zohľadňujúc momentálny psychický stav, správanie a potreby žiakov, ktoré sú dôsledkom ich zdravotného znevýhodnenia,
- g) podmienky pre komplexný rozvoj žiakov so zdravotným znevýhodnením.

Tieto podporné opatrenia je škola povinná zabezpečiť, okrem prípadov, ak to vzhľadom na jej podmienky preukázateľne nie je možné.

²Podľa rámcových učebných plánov vzdelávacích programov pre žiakov so zdravotným znevýhodnením, ktoré tvoria súčasť štátneho vzdelávacieho programu pre príslušný stupeň vzdelávania.

Žiak so zdravotným znevýhodnením sa vzdeláva podľa školského vzdelávacieho programu a učebného plánu školy. Ak špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby neumožňujú žiakovi so zdravotným znevýhodnením, aby sa vzdelával podľa školského vzdelávacieho programu školy, žiak sa vzdeláva podľa individuálneho vzdelávacieho programu.

Individuálny vzdelávací program žiaka so zdravotným znevýhodnením vypracováva v súlade s odporúčaniami zariadenia poradenstva a prevencie a s informovaným súhlasom zákonného zástupcu žiaka výchovná poradkyňa v spolupráci so školským špeciálnym pedagógom, pedagogickým asistentom a školskou psychologičkou, prípadne aj s ostatnými vyučujúcimi. Pri tvorbe individuálneho vzdelávacieho programu nie je potrebné doslovne postupovať podľa vzdelávacích programov pre žiakov so zdravotným znevýhodnením³, keďže rozmanitosť potrieb a charakteristík žiakov s jedným druhom zdravotného znevýhodnenia je veľmi veľká. Primárne prihliadame na individuálne špecifické výchovno-vzdelávacie potreby konkrétneho žiaka. Individuálny vzdelávací program zohľadňuje maximálny vzdelávací potenciál konkrétneho žiaka.

9.2 Výchova a vzdelávanie žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia

Cieľom výchovy a vzdelávania žiakov zo SZP je vytvorenie podnetného a podporného prostredia pre efektívne vzdelávanie, aby bol zabezpečený ich rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelaniu.

Pri výchove a vzdelávaní žiakov zo SZP škola v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania a v spolupráci so školským podporným tímom zabezpečí najmä:

- prispôsobenie metód a foriem vzdelávania podľa individuálneho prístupu tak, aby boli žiaci podporení a motivovaní sa efektívne vzdelávať,
- včasné riešenie ťažkostí vo vzdelávaní, využívanie podpory pedagogického asistenta a iné dostupné možnosti podpory pedagogických a odborných zamestnancov,
- motivovanie a vytváranie podmienok pre žiakov zo SZP a ich rodičov pre pravidelnú dochádzku na vyučovanie,
- motivovanie a vytváranie podmienok pre žiakov s ohľadom na ich pokračujúce vzdelávanie, pôsobenie na trhu práce a praktický život,
- prípravu aktivít, v ktorých môžu žiaci prejaviť a uplatniť svoje záujmy, silné stránky a schopnosti,

³ Vzdelávacie programy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením sú zverejnené na webovom sídle Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky a Štátneho pedagogického ústavu

- podmienky pre komplexný rozvoj osobnosti žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia,
- v prípade odlišného materinského jazyka žiaka škola v obsahu a metódach vyučovania individuálne zohľadní mieru jeho znalosti vyučovacieho jazyka.

Tieto podporné opatrenia je škola povinná zabezpečiť, okrem prípadov, ak to vzhľadom na jej podmienky preukázateľne nie je možné.

Vzdelávanie žiakov zo SZP sa uskutočňuje v bežných triedach spolu s ostatnými žiakmi. V prípade potreby škola môže využiť individuálny vzdelávací program pre konkrétneho žiaka (vypracovaný na jeden, viacero alebo aj všetky vyučovacie predmety) v súlade s odporúčaniami zariadenia poradenstva a prevencie a s informovaným súhlasom zákonného zástupcu žiaka. Individuálny vzdelávací program vypracováva pedagogický zamestnanec poverený riaditeľom školy v spolupráci so školským špeciálnym pedagógom, pedagogickým asistentom a odborným zamestnancom školy, prípadne ostatnými vyučujúcimi. Ak má žiak zo SZP zároveň odlišný materinský jazyk a potrebu podpory pri osvojovaní si vyučovacieho jazyka našej školy, škola to zohľadní vo vyučovaní a podľa potreby aj v individuálnom vzdelávacom programe daného žiaka.

9.3 Výchova a vzdelávanie žiakov s nadaním

Cieľom výchovy a vzdelávania žiakov s nadaním je umožniť im vzdelávať sa a rozvíjať v súlade s ich vývinovými charakteristikami (napr. akcelerovaný kognitívny vývin) a s prihliadnutím na možné vývinové špecifiká, súvisiace s ich nadaním (napr. asynchrónny vývin).

Nadaný žiak sa vzdeláva podľa školského vzdelávacieho programu a rámcového učebného plánu školy. Ak špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby neumožňujú nadanému žiakovi, aby sa vzdelával podľa školského vzdelávacieho programu školy, žiak sa vzdeláva podľa individuálneho vzdelávacieho programu a súlade s odporúčaniami zariadenia poradenstva a prevencie a s informovaným súhlasom zákonného zástupcu žiaka. Individuálny vzdelávací program vypracováva pedagogický zamestnanec poverený riaditeľom školy v spolupráci so školským špeciálnym pedagógom, pedagogickým asistentom a odborným zamestnancom školy, prípadne s ostatnými vyučujúcimi. Pri vypracovaní individuálneho vzdelávacieho programu prihliadame primárne na špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby konkrétneho žiaka, vrátane potrieb vyplývajúcich zo zdravotného alebo sociálneho znevýhodnenia.

Vo všetkých organizačných formách vzdelávania škola zabezpečí žiakom s nadaním špecifické podmienky pre úspešné rozvíjanie ich nadania a optimalizáciu vývinu ich osobnosti, najmä:

- špecifikovať v školskom vzdelávacom programe, resp. v individuálnom vzdelávacom programe ciele vzdelávania s ohľadom na druh a stupeň rozvíjaného nadania, na potrebu všestranného osobného rozvoja nadaných žiakov a na prípadné špecifické vývinové charakteristiky, súvisiace s nadaním (napr. asynchrónia, dysfunkčný perfekcionizmus, senzitivita),

- zabezpečiť vzdelávanie nadaných žiakov materiálne, metodicky i personálne,
- v prípade potreby spolupracovať so psychológom, prípadne s iným odborným zamestnancom,
- v prípade umelecky nadaných žiakov spolupracovať s odborným pedagógom konkrétnej umeleckej disciplíny a športovo nadaných žiakov so športovým trénerom,
- akceptovať nadaných žiakov a rešpektovať špecifiká ich osobností a správania,
- dbať na komplexný rozvoj osobnosti nadaných žiakov,
- zamestnávať žiakov zmysluplne, zadávať im stimulujúce úlohy a uplatňovať diferencovaný prístup vo vyučovaní, vrátane postupov zameraných na rozvoj samostatnosti a tvorivosti žiakov, napr. projektové vyučovanie,
- umožniť žiakom vzdelávanie pod vedením tútora alebo vzdelávanie v konkrétnom predmete pod vedením učiteľa vyššieho stupňa,
- viesť žiakov k realistickému hodnoteniu vlastných schopností i výsledkov svojej práce, sebareflexii a seba prijatiu,
- viesť žiakov k vzájomnej spolupráci.

Tieto podporné opatrenia je škola povinná zabezpečiť, okrem prípadov, ak to vzhľadom na jej podmienky preukázateľne nie je možné.

10. OSOBITOSTI VÝCHOVY A VZDELÁVANIA CUDZINCOV⁴

Deťom cudzincov, ktoré sa vzdelávajú v základnej škole s vyučovacím jazykom slovenským sa zabezpečuje na odstránenie jazykovej bariéry jazykový kurz štátneho jazyka⁵. Počas ich adaptačného obdobia v čase osvojovania si vyučovacieho jazyka sa pri ich hodnotení a klasifikácii odporúča postupovať podľa zákona a metodického pokynu na hodnotenie žiakov základnej školy⁶.

⁴§146, zákona č.245/2008 Z. z.

⁵§10, ods. 13 zákona č. 596/2003 Z. z.

⁶§55, ods. 5 zákona č.245/2008 Z. z. , čl.11 metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy v znení metodického pokynu č.40/2021

11. ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM – PRIMÁRNE VZDELANIE – 1. - 4. ROČNÍK

1. Ciele výchovy a vzdelávania

Ciele výchovy a vzdelávania predstavujú spoločný základ pre konkretizované predmetové ciele a špecifické ciele prierezových tém, ktoré sa majú vzdelávaním naplniť. Na 1. stupni chceme vyvážene venovať pozornosť nielen kognitívnym a intelektuálnym aspektom vzdelávania, ale rovnocenne aj sociálnemu a emocionálnemu rozvoju žiakov. Uvedené hľadisko sa premieta do všeobecných cieľov vzdelávania:

- vytvárať u žiakov základy gramotností prostredníctvom rozvíjania kľúčových kompetencií,
- poskytovať každému žiakovi mnohostranné možnosti na vlastné objavovanie a skúmanie najbližšieho sociálneho a kultúrneho prostredia,
- viesť žiakov k poznávaniu a postupnému využívaniu svojich individuálnych predpokladov a efektívnych spôsobov vlastného učenia sa,
- rozvíjať kognitívne schopnosti žiakov aktívnym riešením problémov samostatne aj v skupinách a vytvoriť tak u nich základy pre tvorivé a kritické myslenie,
- rozvíjať sociálne kompetencie a podporovať prosociálne správanie žiakov,
- viesť žiakov k zodpovednému aktívnemu prístupu k ochrane a upevňovaniu svojho zdravia,
- viesť žiakov k uplatňovaniu svojich práv, plneniu svojich povinností a rešpektovaniu práv iných.

2. Stupeň vzdelania - Primárne vzdelanie – ISCED 1

Primárne vzdelanie žiak získa úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre prvý stupeň základnej školy. Dokladom o získanom vzdelaní je vysvedčenie s doložkou: "Žiak získal primárne vzdelanie".

3. Profil absolventa

Absolvent programu primárneho vzdelania má osvojené základy čitateľskej, pisateľskej, matematickej, prírodovednej, kultúrnej a mediálnej gramotnosti, ktoré sa budú postupne rozvíjať v rámci nižšieho stredného stupňa vzdelávania.

Absolvent primárneho vzdelávania na veku primeranej úrovni **disponuje nasledujúcimi kľúčovými kompetenciami:**

- pozná a uplatňuje účinné techniky učenia sa,

- vyjadruje sa súvisle písomnou aj ústnou formou v materinskom štátnom jazyku,
- rozumie najzákladnejším slovným spojeniam v anglickom jazyku a dokáže ich používať,
- využíva základné matematické myslenie na riešenie praktických problémov v každodenných situáciách,
- vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri učení sa, pozná riziká spojené s používaním internetu a médií,
- získa základy uplatňovania kritického myslenia pri práci s informáciami,
- dokáže aplikovať osvojené prírodovedné a spoločenskovedné poznatky vo svojej činnosti, v starostlivosti o seba a druhých,
- rozpozná v škole a vo svojom najbližšom okolí určitý problém, premýšľa o jeho príčinách a vie navrhnúť riešenie podľa svojich vedomostí a skúseností,
- váži si seba i druhých, dokáže ústretovo komunikovať a spolupracovať,
- správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám,
- má vzťah ku kultúrno-historickému dedičstvu, ľudovým tradíciám a umeniu, s ktorými sa stretáva vo svojom živote,
- dokáže byť tolerantný, snaží sa pochopiť druhého, pozná a toleruje jeho kultúru, tradície, spôsob života,
- uvedomuje si, že má svoje práva a povinnosti, rešpektuje práva iných.

Uvedené kompetencie vychádzajú zo vzdelávacích štandardov učebných predmetov a špecifických cieľov prierezových tém na tomto stupni vzdelávania. Predstavujú základné požiadavky na absolventa primárneho vzdelávania. Môžu sa dosahovať na rôznej úrovni, vzhľadom na kognitívne a afektívne schopnosti žiakov a tiež vzhľadom na procesuálny charakter kompetencií.

K rozvoju kompetencií prispieva celý vzdelávací obsah, organizačné formy a metódy výučby, podnetné sociálno-emočné prostredie školy, rôzne aktivity uskutočňované v škole, ale aj v mimovyučovacej a mimoškolskej činnosti.

4. Vzdelávacie oblasti a prierezové témy

4.1 Vzdelávacie oblasti

Vzdelávacie oblasti sú okruhy, do ktorých patrí problematika príbuzných vyučovacích predmetov. Zabezpečujú nadväznosť a previazanosť obsahu jednotlivých vyučovacích predmetov patriacich do konkrétnej oblasti. Umožňujú rozvíjanie medzipredmetových vzťahov.

Tab.1 Vzdelávacie oblasti a príslušné predmety – ŠKVP – I. stupeň základnej školy - /vychádzajú zo Štátneho vzdelávacieho programu/

Vzdelávacia oblasť	Vyučovacie predmety
JAZYK A KOMUNIKÁCIA	Slovenský jazyk a literatúra Cudzí jazyk - Anglický jazyk Anglický jazyk ¹⁷
MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI	Matematika Informatika
ČLOVEK A PRÍRODA	Prvouka ⁸ Prírodoveda
ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ	Prvouka ⁸ Vlastiveda Dopravná výchova ⁷
ČLOVEK A HODNOTY	Etická výchova / Náboženská výchova
ČLOVEK A SVET PRÁCE	Pracovné vyučovanie
UMENIE A KULTÚRA	Hudobná výchova Výtvarná výchova
ZDRAVIE A POHYB	Telesná a športová výchova

⁷ – predmet vytvorený školou z voľných disponibilných hodín

⁸Prvouka sa skladá z prírodovednej a spoločenskej zložky, preto je súčasťou dvoch vzdelávacích oblastí – Človek a príroda a Človek a spoločnosť

4.1.1. Jazyk a komunikácia

Vzdelávaciu oblasť Jazyk a komunikácia tvoria učebné predmety slovenský jazyk a literatúra a cudzí jazyk. Spoločným menovateľom je jazyk, ktorý sa chápe ako potencionálny zdroj osobného a kultúrneho obohatenia človeka, ako nástroj myslenia a komunikácie a ako prostriedok vyjadrovania emócií. Vzdelávanie preto vedie k vnímaniu a postupnému osvojovaniu si jazyka ako bohatého mnohotvárneho prostriedku na získavanie a odovzdávanie informácií, k zvyšovaniu jazykovej kultúry ústnych a písomných jazykových prejavov žiakov a k rozvíjaniu čitateľských kompetencií zameraných na príjem textu (čítanie, deklamácia, počúvanie), jeho analýzu a hodnotenie. Špecifickou zložkou vyučovacích jazykov je literatúra, ktorej základom je postupné rozvíjanie čitateľských kompetencií od úrovne naivného čitateľa k čítaniu s porozumením.

4.1.2. Matematika a práca s informáciami

Matematika na 1. stupni základnej školy rozvíja u žiakov matematické myslenie, ktoré je potrebné pri riešení rôznych problémov v každodenných situáciách, pripravuje ich na samostatné získavanie a aplikáciu poznatkov. Na veku primeranej úrovni rozvíja logické a kritické myslenie žiakov, ich schopnosť analyzovať a syntetizovať, hľadať vhodné stratégie riešenia problémových úloh (aj v spolupráci v skupine) a overovať ich v praxi. Vedie k presnému vyjadrovaniu myšlienok a postupov a ich zaznamenaniu vo formálnych zápisoch, ktoré slúžia ako všeobecný prostriedok komunikácie.

Systematické základné vzdelanie v oblasti informatiky a využitia jej nástrojov umožní všetkým žiakom na 1. stupni získať základy digitálnej gramotnosti. Cieľom je zoznámiť sa s používaním počítača a možnosťami jeho využitia v každodennom živote. Prostredníctvom aplikácií primeraných veku žiaci získajú základné zručnosti v používaní počítača. Využitím vhodných tém z ostatných predmetov sa zoznámia s možnosťami kreslenia, trénovania počítania, písania a ďalšími najtypickejšími druhmi aplikácií.

4.1.3. Človek a príroda

Vzdelávacia oblasť Človek a príroda obsahuje problematiku vzdelávania spojenú so skúmaním prírody. V tejto oblasti žiaci dostávajú príležitosť poznávať prírodu ako systém, ktorého súčasťou sú vzájomné premeny. Na takomto poznaní je založené aj pochopenie dôležitosti prírodnej rovnováhy pre existenciu živých sústav, vrátane človeka. Prírodovedné predmety svojím činnostným a bádateľským charakterom výučby umožňujú žiakom hlbšie porozumieť zákonitostiam prírodných procesov, a tým si uvedomiť aj užitočnosť prírodovedných poznatkov a ich aplikáciu v praktickom živote.

Cieľom vzdelávania prostredníctvom obsahu tejto oblasti je porozumieť prírodným aspektom vplývajúcim na život človeka a vedieť vysvetliť prírodné javy vo svojom okolí, zaujímať sa o prírodu a dianie v nej, získavať informácie o prírode a jej zložkách nielen z rôznych zdrojov, ale najmä prostredníctvom vlastných pozorovaní a experimentov.

Postupné objavovanie sveta žiakmi je predmetom **prírodovedy**, ale aj **prvouky** prostredníctvom jej prírodovednej časti.

4.1.4. Človek a spoločnosť

Vzdelávacia oblasť Človek a spoločnosť obsahuje problematiku spojenú s postupným utváraním predstáv o priestore (bezprostredné miesto života) a čase (ročné obdobie). Žiaci sa oboznamujú so spoločenským prostredím. Všímajú si okolie, ľudí, kultúru, históriu, a to všetko vo vzájomných väzbách. Vytvára sa v nich záujem o krásy prírody, aj ľudské diela v blízkom či vo vzdialenejšom okolí. V tomto veku sú žiaci prirodzene zvedaví, hľadajú príčiny fungovania spoločnosti. Postupnú oboznamovanie sa so spoločenskými javmi sa realizuje spôsobom, ktorý u žiakov rozvíja procesnú stránku objavovania a skúmania. Dôležité je, aby žiak vnímal zmeny vo svojom okolí, pochopil ich a snažil sa ich vysvetliť.

Výučba je postavená na pozorovacích a výskumných aktivitách, ktorých cieľom je riešenie problémov na základe osobných skúseností žiakov a úrovne ich kognitívnych schopností. Vzdelávacie činnosti sú zamerané na podnecovanie zvedavosti a skúmanie javov v bezprostrednom okolí žiaka. Postupné objavovanie sveta žiakmi je predmetom nielen **vlastivedy**, ale aj **prvouky** (spoločenskovedná časť). Vytvorenie spoločného predmetu, spájajúceho prírodovednú a spoločenskovednú zložku, však podporuje také tematické aktivity, v ktorých sa rozvíjajú vedomosti a spôsobilosti v oboch vzdelávacích oblastiach.

Do tejto vzdelávacej oblasti sme na našej škole v rámci prevencie dopravnej nehodovosti a prípravy žiakov na bezpečný pohyb v cestnej premávke zaradili predmet **dopravná výchova**. Ciele dopravnej výchovy sú zamerané na všetky tri oblasti osobnosti žiaka, na oblasť kognitívnu, afektívnu a psychomotorickú. Je prirodzené, že nie pri každej téme sú v rovnakej miere rozvíjané všetky tri zložky osobnosti žiaka. Vyučujúci má dbať na to, aby na úkor osvojenia jednotlivých faktov a zručností nezanedbal rozvíjanie osobnosti žiaka z tejto oblasti do takej miery, ako ho umožňujú jeho osobné dispozície, vek a fyzická vyspelosť. Predmet dopravná výchova svojim špecifickým obsahom a zameraním cieľavedome pôsobí na mravné, intelektuálne, fyzické a psychické vlastnosti žiakov. Výučba sa uskutočňuje v objekte školy, na detskom dopravnom ihrisku alebo v bezpečných priestoroch v okolí školy.

4.1.5. Človek a hodnoty

Hlavnou úlohou tejto vzdelávacej oblasti je aktívne sa podieľať na formovaní osobnosti žiakov s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou, v ktorej úcta k človeku a k prírode, spolupráca, prosociálnosť a univerzálne ľudské hodnoty zaujímajú významné miesto. Pri plnení tohto cieľa sa neuspokojuje iba

s poskytovaním informácií o morálnych zásadách, ale účinne podporuje pochopenie a zvnútornenie mravných noriem a napomáha osvojeniu správania sa, ktoré je s nimi v súlade.

Obsah vzdelávacej oblasti Človek a hodnoty sa v primárnom vzdelávaní realizuje v povinne voliteľných vyučovacích predmetoch **etická** alebo **náboženská výchova**. Predmet etická výchova sa zameriava na výchovu k prosociálnosti. Zvlášť dôležité na tomto stupni vzdelávania je venovať potrebný čas rozvíjaniu sebaúcty žiakov a úcty k iným, rozvoju sociálnych zručností orientovaných na interpersonálne vzťahy žiakov a na zvyšovanie ich odolnosti voči negatívnym sociálno-patologickým, či amorálnym vplyvom, ktoré stále zasahujú nižšie vekové kategórie žiakov.

Základným cieľom predmetu náboženská výchova, je pomôcť žiakovi zodpovedne myslieť, emocionálne sa prejavovať a správať vzhľadom na osobne žité náboženstvo a vieru. Predmet napomáha rozvíjať vzťah k Bohu, reflektuje otázku významu sveta, zmyslu a hodnoty života a noriem konania človeka a dáva odpoveď na základe zjavenia a viery cirkvi. Umožňuje urobiť osobné rozhodnutia vo vzťahu k iným konfesiam a náboženstvám, podporuje pochopenie a toleranciu voči rozhodnutiam druhých. Motivuje k osobnému náboženskému životu a k zodpovednému konaniu v cirkvi a v spoločnosti.

4.1.6. Človek a svet práce

V primárnom vzdelávaní vzdelávacia oblasť obsahuje návrhy pracovných činností a pracovných postupov, ktorými sú žiaci vedení k získavaniu zručností z rôznych oblastí ľudskej práce.

Do vzdelávacej oblasti patrí vyučovací predmet pracovné vyučovanie, ktorý sa zameriava na vytváranie praktických pracovných návykov žiakov, čím sa dopĺňa ich základné vzdelanie. Žiaci sa tak stretávajú s dôležitou zložkou nevyhnutnou pre uplatnenie sa človeka v reálnom živote a na trhu práce. Spoznávajú a využívajú technické materiály, konštruujú, spoznávajú základy stravovania a prípravy jedál, ľudové tradície a remeslá, povolania a získavajú prvé skúsenosti zo sveta práce.

4.1.7. Umenie a kultúra

Vzdelávacia oblasť vytvára priestor pre pochopenie významu kultúry a umenia v živote človeka a spoločnosti. Učí žiaka vnímať a chápať hodnoty umenia, kultúry a kultúrnej tradície a vyjadrovať sa rôznymi umeleckými prostriedkami vizuálneho, dramatického, hudobného umenia, písaného a hovoreného slova. Primerane veku formuje samostatné a zodpovedné postoje žiakov k súčasnej kultúrnej ponuke, rozvíja ich kritické myslenie najmä vo vzťahu k masmédiám. Prostredníctvom tematických celkov zameraných na kultúrnu tradíciu a dedičstvo sa žiak oboznamuje s kultúrnou tradíciou svojho regiónu, národa, krajiny, čím sa u neho rozvíja povedomie kultúrnej identity, ale súčasne aj interkultúrne kompetencie.

V primárnom vzdelávaní je cieľom kontinuálne rozvíjať vrodené a prirodzené predpoklady žiakov a pozitívne stimulovať sklony k hravosti a spontánnosti. Obsah vzdelávacej oblasti je realizovaný prostredníctvom vyučovacích predmetov výtvarná a hudobná výchova. **Výtvarná výchova** vedie žiaka k spoznávaniu súčasného umeleckého vyjadrovania sveta, vizuálnej kultúry a kultúrnej tradície svojho regiónu, národa a krajiny. Obsah predmetu je členený do tematických celkov, ktoré kladú dôraz na rozvoj predstavivosti a fantázie, pozorovacích a vyjadrovacích schopností a zručností pri práci s nástrojmi a materiálmi. Prostredníctvom tvorivých výtvarných činností a aktivít žiak získava príležitosti na uplatnenie fantázie a predstavivosti, a tým aj priestor pre vlastnú seberealizáciu. **Hudobná výchova** prostredníctvom hudobných činností rozvíja základné hudobné kompetencie žiaka a usiluje sa o vytvorenie kladného vzťahu k hudbe a hudobnému umeniu.

4.1.8. Zdravie a pohyb

Vzdelávacia oblasť poskytuje v primárnom vzdelávaní žiakom priestor na pohybové vyjadrenie sa a osvojenie si základných pohybových zručností, využitelných v pohybových aktivitách vo voľnom čase. Oblasť sa zameriava na základné informácie súvisiace so zdravým spôsobom života, starostlivosťou o svoje zdravie a pohybovou aktivitou. Realizuje sa vyučovacím predmetom telesná a športová výchova, ktorého najdôležitejším poslaním je vytváranie vzťahu k pravidelnej pohybovej aktivite ako k nevyhnutnému základu zdravého životného štýlu.

Telesná a športová výchova využíva široké spektrum pohybových prostriedkov, ktoré prispievajú k celkovému vývinu osobnosti s akcentom na hrubú i jemnú motoriku. Prispieva k psychickému, sociálnemu a morálnemu vývinu žiakov, k formovaniu kladného vzťahu k pohybovej aktivite a plní aj významnú kompenzačnú funkciu v procese edukácie.

Prostredníctvom pohybu – pohybových cvičení, hier a súťaží pozitívne ovplyvňuje motorický vývin žiakov. Dôraz sa kladie na individuálne dispozície žiakov, ktoré by mali byť zohľadnené pri plánovaní obsahu, ako i pri hodnotení žiakov. Dôležité je motivovať žiakov k dosiahnutiu individuálnych zlepšení vo svojej pohybovej výkonnosti pri rešpektovaní vlastných individuálnych predpokladov.

4.2 Prierezové témy

Rýchlo sa mení realita súčasnej globalizovanej spoločnosti, s novými technológiami a sociálnymi zmenami ovplyvňuje postoje, hodnotový systém žiakov a ich konanie. Táto skutočnosť sa musí odraziť aj vo vzdelávaní. Vhodným prostriedkom na to sú prierezové témy, ktoré sa svojim obsahom a výchovným zameraním premietajú do vymedzených vzdelávacích oblastí, dopĺňajú ich, prepájajú ich obsah s aktuálnym dňom v spoločnosti, s každodennou žitou skúsenosťou žiaka a konkrétnej triedy. V tomto zmysle prierezové témy priaznivo ovplyvňujú proces utvárania a rozvíjania funkčných kompetencií žiakov. Prierezové témy sa môžu realizovať ako súčasť učebného obsahu vyučovacích predmetov alebo prostredníctvom samostatných projektov, seminárov, vyučovacích blokov, kurzov a pod. Súčasne môžu prierezové témy tvoriť aj samostatný vyučovací predmet z rámca voliteľných (disponibilných hodín). Naša škola má z prierezovej témy dopravná výchova vytvorený predmet dopravná výchova (pre 2. ročník v časovej dotácii 1 hodina týždenne).

Účinnosť pôsobenia prierezových tém sa môže zvýšiť relevantnými mimoškolskými aktivitami.

V primárnom vzdelávaní majú prierezový charakter nasledujúce témy: **Osobný a sociálny rozvoj, Výchova k manželstvu a rodičovstvu, Environmentálna výchova, mediálna výchova, Multikultúrna výchova, Regionálna výchova a ľudová kultúra, Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke a Ochrana života a zdravia.**

4.2.1 Osobnostný a sociálny rozvoj

Prierezová téma osobnostný a sociálny rozvoj má nadpredmetový charakter, prelína sa celým vzdelávaním. Jej cieľom je rozvíjať osobnosť žiakov predovšetkým v oblasti postojov a hodnôt. Prostredníctvom nej sa zároveň s vedomostným rozvojom žiakov cielene rozvíjajú aj ich osobné a sociálne kompetencie. Umožňuje žiakom rozmyšľať o sebe, o svojom živote, vzťahoch s ľuďmi a smerovaní v budúcnosti. Vedie ich k uplatňovaniu svojich práv a tiež k rešpektovaniu názorov, potrieb a práv ostatných. Usmerňuje ich v tom, ako chrániť svoje zdravie a odolávať rizikám. Pri správnom uplatňovaní významne prispieva k pozitívnej sociálnej klíme školy a dobrým vzťahom medzi pedagógmi a žiakmi.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- porozumel sebe a iným,
- optimálne usmerňoval vlastné správanie a prejavovanie emócií,

- uprednostňoval priateľské vzťahy v triede i mimo nej,
- osvojil si, využíval a ďalej rozvíjal zručnosti komunikácie a vzájomnej spolupráce,
- nadobudol základné prezentačné zručnosti osvojené na základe postupného spoznania svojich predpokladov a uplatňoval ich pri prezentácii seba a svojej práce,
- získal a uplatňoval základné sociálne zručnosti pre optimálne riešenie rôznych situácií, rešpektoval rôzne typy ľudí, ich názory a prístupy k riešeniu problémov,
- uprednostňoval základné princípy zdravého životného štýlu a nerizikového správania vo svojom živote.

4.2.2 Výchova k manželstvu a rodičovstvu

Dôležitou súčasťou osobnostného rozvoja žiakov na 1. stupni je príprava na zodpovedné medziľudské vzťahy, manželstvo a rodičovstvo. Prierezová téma Výchova k manželstvu a rodičovstvu je zameraná na utváranie základných vedomostí a zodpovedných postojov v oblasti partnerských vzťahov a rodičovstva v súlade s vedeckými poznatkami a etickými normami. Pri realizácii tém je nevyhnutné vychádzať zo životnej reality žiakov v konkrétnej triede, ich veku, zrelosti, vývinového štádia. Podmienkou je taktný citlivý prístup pedagóga. Škola môže využiť aj pomoc alebo služby relevantných odborníkov.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- osvojil základné poznatky o biologických, psychických a sociálnych zmenách, ktoré ovplyvňujú vývin jeho osobnosti v súčasnosti i v budúcnosti,
- získal základné predpoklady pre zodpovedné rozhodnutia v oblasti medziľudských vzťahov,
- uprednostňoval základné princípy zdravého životného štýlu a nerizikového správania vo svojom (každodennom) živote.

4.2.3 Environmentálna výchova

Environmentálna výchova sa ako prierezová téma prelína všetkými predmetmi, ale najmä prvoukou, prírodovedou, vlastivedou, pracovným vyučovaním, etickou výchovou. Umožňuje žiakom získať vedomosti, zručnosti, postoje a návyky k ochrane a zlepšovaniu životného prostredia, ktoré sú dôležité pre trvalo udržateľný život na Zemi. Vedie ich na veku primeranej úrovni ku komplexnému pochopeniu vzájomných vzťahov človeka, organizmov a životného prostredia. Dôležité je, aby žiaci získali vedomosti, ale aj zručnosti, ktorými môžu pomáhať životnému prostrediu jednoduchými (primeranými a vhodnými) činnosťami – chrániť rastliny, živočíchy, mať kladný vzťah k domácim zvieratám a pod.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- osvojil základné pravidlá a zručnosti pre správanie sa v prírode s ohľadom na organizmy a ich životné prostredie,
- rozpoznal hlavné zmeny vo svojom okolí na základe pozorovania prírody,
- rozpoznal hlavné charakteristiky rôznych druhov životného prostredia,
- poznal a vyberal konkrétne možnosti smerujúce k ochrane a zlepšeniu svojho životného prostredia,
- podieľal sa aktívne na zveľaďovaní životného prostredia školy a jej okolia,
- správal sa šetrne k prírodným zdrojom, uskromnil sa v spotrebe, ktorá zaťažuje životné prostredie.

4.2.4 Mediálna výchova

Médiá predstavujú významný faktor, ktorý vplyva na vývin osobnosti a socializáciu detí. Stali sa integrálnou súčasťou ich života, pričom si neuvedomujú dostatočne ich vplyv. Hlavným cieľom Mediálnej výchovy je položiť základy mediálnej gramotnosti žiakov a postupne zvyšovať úroveň schopnosti kriticky prijímať, analyzovať, hodnotiť a komunikovať širokú škálu mediálnych obsahov. Mediálna výchova dáva žiakom príležitosť a priestor na základnú orientáciu v mediálnom svete, osvojenie si stratégií zaobchádzania s rôznymi druhmi médií, ako aj osvojenie si kritického a bezpečného prístupu pri ich využívaní na veku primeranej úrovni. Dôležitou úlohou na mediálnej úrovni na 1. stupni je vychádzať z bezprostredných skúseností žiakov s médiami a vytvoriť pre žiakov príležitosť na ich spracovanie.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- uvedomil význam a vplyv médií vo svojom živote a v spoločnosti,
- pochopil a rozlíšil pozitíva a negatíva využívania, vplyvu médií a ich produktov,
- osvojil zodpovedný prístup pri využívaní médií na komunikáciu a vytváranie vlastných mediálnych produktov,
- nadobudol základy zručností potrebných na využívanie médií.

4.2.5. Multikultúrna výchova

S aktuálnou realitou celosvetovej globálnej spoločnosti a s multikultúrnym charakterom slovenskej spoločnosti sa spájajú riziká predsudkov a stereotypov, ktoré sa prejavujú v rôznych podobách neznášanlivosti, rasizmu či xenofóbie. Žiaci sú každodenne vystavení rôznym kultúrnym vplyvom a dostávajú sa do kontaktu s príslušníkmi rôznych kultúr. Prostredníctvom spoznávania svojej kultúry a iných kultúr, histórie, zvykov a tradícií sa naučia rešpektovať tieto kultúry ako

rovnocenné a dokážu s ich príslušníkmi konštruktívne komunikovať a spolupracovať. Pri realizácii Multikultúrnej výchovy využívame také didaktické postupy a metódy, ktoré neučia stierať medzikultúrne rozdiely, ale pochopiť ich a akceptovať, ako aj rešpektovať ľudské práva.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rešpektoval prirodzenú rozmanitosť spoločnosti,
- spoznával rozličné tradičné aj nové kultúry a subkultúry,
- akceptoval kultúrnu rozmanitosť ako spoločenskú realitu,
- uplatňoval svoje práva a rešpektoval práva iných ľudí.

4.2.6 Regionálna výchova a ľudová kultúra

Prierezová téma regionálna výchova a ľudová kultúra úzko súvisí s prierezovou témou Multikultúrna výchova, ale vo svojom obsahu sa ešte hlbšie zaoberá živým a hodnotným hmotným a nehmotným kultúrnym dedičstvom Slovenska. Poznanie svojho regiónu, jeho kultúrneho a prírodného bohatstva prispieva k formovaniu kultúrnej identity a postupnému rozvíjaniu historického vedomia žiakov. V našej škole je prierezová téma Regionálna výchova a ľudová kultúra súčasťou obsahu všetkých povinných predmetov, najmä prvouky, prírodovedy, vlastivedy, slovenského jazyka a literatúry, výtvarnej výchovy, hudobnej výchovy a etickej výchovy. Vhodnými formami pre realizáciu tejto prierezovej témy sú projekty, exkurzie, tematické vychádzky v regióne a pod.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rozširoval a rozvíjal svoje znalosti o historických, kultúrnych a prírodných hodnotách svojho regiónu,
- vytváral si pozitívny vzťah k svojmu bydlisku, obci, regiónu a krajine,
- rozvíjal svoju národnú a kultúrnu identitu.

4.2.7 Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke

Zámerom Dopravnej výchovy – výchovy k bezpečnosti v cestnej premávke je pripraviť žiakov na bezpečný pohyb v cestnej premávke – ako chodcov alebo cyklistov. Výučba sa uskutočňuje najmä v rámci predmetov prvouka a vlastiveda, v objekte školy, na detskom dopravnom ihrisku alebo v bezpečných priestoroch v okolí školy.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- pochopil funkcie dopravy ako riadenému systému vymedzeného všeobecne záväznými právnymi predpismi na veku primeranej úrovni,

- osvojil si zásady, nadobudol spôsobilosti a praktické zručnosti bezpečného pohybu v cestnej premávke (chôdza, jazda na bicykli...),
- pochopil význam technického stavu a údržby vozidiel pre bezpečnú jazdu v cestnej premávke a prakticky zvládol základné úlohy údržby bicykla,
- uvedomil si význam technických podmienok dopravy a zariadení ovplyvňujúcich bezpečnosť cestnej premávky.

Prierezová téma v rámci využitia disponibilných hodín tvorí v 2. ročníku samostatný predmet Dopravná výchova.

4.2.8 Ochrana života a zdravia

Zámerom prierezovej témy Ochrana života a zdravia je viesť žiakov k ochrane svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí prostredníctvom teoretických a praktických poznatkov, zručností v sebaochrane, poskytovania pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života. Na veku primeranej úrovni integruje postoje, vedomosti a zručnosti žiakov zamerané na zdravý životný štýl a ochranu života a zdravia v mimoriadnych a nepredvídateľných situáciách. Na 1. stupni sa realizuje prostredníctvom vyučovacích predmetov telesná a športová výchova, prvouka, prírodoveda, vlastiveda, výtvarná výchova, ako aj samostatných organizačných foriem vyučovania – didaktických hier. Didaktické hry slúžia na praktické osvojenie si učiva a uskutočňujú sa v každom ročníku 1. stupňa raz ročne v trvaní 4 hodín.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rozpoznal nebezpečné situácie ohrozujúce život a zdravie,
- osvojil si praktické zručnosti v sebaochrane,
- pochopil dôležitosť poskytnutia pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života,
- vedel vhodne zareagovať v prípade potreby poskytnutia prvej pomoci,
- osvojil si základné činnosti súvisiace s pohybom a pobytom v prírode,
- rozvíjal svoju telesnú zdatnosť a pohybovú výkonnosť v prírodných podmienkach.

5. Vzdelávacie štandardy

Vzdelávacie štandardy obsahujú súbor požiadaviek na osvojenie si vedomostí, zručností a schopností, ktoré majú žiaci získať, aby mohli pokračovať vo vzdelávaní v nadväzujúcej časti vzdelávacieho programu alebo aby im mohol byť priznaný stupeň vzdelania.

Na ich základe škola vo svojom školskom vzdelávacom programe vypracovala **učebné osnovy**, ktoré vymedzujú výchovno-vzdelávacie ciele, obsah a rozsah vyučovania jednotlivých vyučovacích predmetov podľa učebného plánu školy.

Škola pri tvorbe učebných osnov dodržiavala zásadu veku primeranosti a zásadu logickej nadväznosti obsahu vzdelávania.

Učebné osnovy pre jednotlivé predmety sú uvedené v prílohe ŠkVP č.1

5.1 Učebné osnovy pre 1. – 4. ročník

Učebné osnovy obsahujú:

- Charakteristiku predmetu
- Ciele predmetu
- Prierezové témy pokrývané predmetom
- Obsahový a výkonový štandard
- Vyučovacie stratégie
- Učebné zdroje
- Hodnotenie žiaka v predmete

6. Učebný plán pre ISCED1

Učebný plán vychádza z rámcového učebného plánu, ktorý stanovuje časové dotácie vyučovacích predmetov v ŠVP podľa ročníkov a vymedzuje počet voliteľných (disponibilných) hodín, ktoré naša škola na 1. stupni konkretizuje vo svojom školskom vzdelávacom programe navýšením hodinovej dotácie existujúcim vyučovacím predmetom (slovenský jazyk a literatúra, matematika) a vytvorením nových vyučovacích predmetov (anglický jazyk1 a dopravná výchova).

Vzdelávacia oblasť	Predmet	1. ročník		2. ročník		3. ročník		4. ročník	
		povinná časť	voliteľná časť	povinná časť	voliteľná časť	povinná časť	voliteľná časť	povinná časť	voliteľná časť
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk	9		8		7	1	7	1
	anglický jazyk					3		3	
	anglický jazyk 1		1		1				
Matematika a práca s informáciami	matematika	4	1	4	1	4	1	4	
	informatika					1		1	
Človek a príroda	prvouka	1		2					
	prírodoveda					1		2	
Človek a spoločnosť	vlastiveda					1		2	
	dopravná výchova				1				
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie					1		1	
Človek a hodnoty	etická/náboženská výchova	1		1		1		1	
Umenie a kultúra	výtvarná výchova	2		2		1		1	
	hudobná výchova	1		1		1		1	
Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova	2		2		2		2	
súčet hodín v jednotlivých častiach		20	2	20	3	23	2	25	1
spolu		22		23		25		26	

Poznámky k učebnému plánu:

- Vyučovacia hodina trvá 45 minút.
- Cudzie jazyky – anglický jazyk.
- Na hodine cudzieho jazyka v 1. a 2. ročníku sa trieda nedelí na skupiny, v 3. a 4. ročníku sa delí na skupiny, ktoré sa naplňajú do počtu najviac 17 žiakov.
- Predmety etická výchova a náboženská výchova sa vyučujú podľa záujmu žiakov v skupinách, najviac 20 žiakov. Do jednej skupiny možno spájať žiakov viacerých tried jedného ročníka. Ak počet žiakov klesne pod 12, možno spájať aj žiakov rôznych ročníkov. Voľbu vyučovacieho predmetu nie je možné v priebehu školského roka zmeniť.
- Na hodinách informatiky sa trieda delí na skupiny, ktoré sa naplňajú do počtu najviac 17 žiakov.
- Na vyučovanie predmetu telesná a športová výchova sa trieda rozdeľuje na skupiny na každej vyučovacej hodine, ak je v nej počet žiakov vyšší ako 25.
- Pri delení žiakov na skupiny sa zohľadňujú aktuálna situácia a podmienky školy.
- **Disponibilné hodiny škola na 1. stupni využila na:**
 - 1. navýšenie hodinovej dotácie povinných predmetov:**
 - na rozšírenie a prehĺbenie obsahu predmetov zaradených do štátneho vzdelávacieho programu
 - 2. vytvorenie nového predmetu anglický jazyk1 (AJ1), dopravná výchova (DOV)**
- Pri prestupe žiaka z inej školy sa v prípade zistených odlišností s učebným plánom našej školy zohľadní kompenzácia spravidla v priebehu jedného školského roka.

Podľa tohto učebného plánu sa vzdelávajú aj žiaci so zdravotným znevýhodnením, ktorí sú v triede začlenení v rámci školskej integrácie, a to s uplatnením špecifik podľa bodu 7.1. Výchova a vzdelávanie žiakov so zdravotným znevýhodnením.

7. Charakteristika odboru vzdelávania a jeho dĺžka

Primárne vzdelávanie poskytuje základy všeobecného vzdelania, osvojenie si elementárnej gramotnosti a kompetencií nevyhnutných pre ďalšie vzdelávanie.

Formuje a rozvíja charakter žiaka v súlade s etickými hodnotami. Primárne vzdelávanie – prvý stupeň základnej školy tvorí 1. – 4. ročník základnej školy.

8. Forma výchovy a vzdelávania

Výchova a vzdelávanie sa na prvom stupni základnej školy organizuje dennou formou. Denná forma štúdia sa môže uskutočňovať ako dištančná:

- v celom rozsahu vzdelávania zabezpečeného školou pre žiakov, ktorí plnia povinnú školskú dochádzku individuálnym vzdelávaním, preto, že ich zdravotný stav neumožňuje účasť na vzdelávaní v škole alebo preto, že boli vzatí do väzby alebo sú vo výkone trestu odňatia slobody,
- v rozsahu podľa rozhodnutia riaditeľa školy pre žiakov, ktorí plnia povinnú školskú dochádzku podľa individuálneho učebného plánu,
- v rozsahu podľa odporúčania zariadenia poradenstva a prevencie pre žiakov so špecifickými výchovno-vzdelávacími potrebami, ktorí sú vzdelávaní podľa individuálneho vzdelávacieho programu alebo ktorí sú žiakmi so všeobecným intelektovým nadaním,
- v rozsahu podľa rozhodnutia riaditeľa školy, ministra školstva alebo inej oprávnenej osoby v čase mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu pre všetkých žiakov,
- v rozsahu nevyhnutne potrebnom, najviac však 1 mesiac, z dôvodu havárie v budove školy alebo rekonštrukcie budovy školy.

12. ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM – NIŽŠIE STREDNÉ VZDELANIE - 5. – 9. ROČNÍK

Nižšie stredné vzdelanie žiak získa úspešným absolvovaním posledného ročníka vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre druhý stupeň. Dokladom o získanom vzdelaní je vysvedčenie s doložkou: "Žiak získal nižšie stredné vzdelanie". Tým žiak splní podmienku pre pokračovanie vo vzdelávaní na vyššom stupni (na strednej škole), v priebehu ktorého ukončuje povinné základné vzdelávanie (povinnú školskú dochádzku).

1. Ciele výchovy a vzdelávania

Ciele výchovy a vzdelávania predstavujú spoločný základ pre konkretizované predmetové ciele a špecifické ciele prierezových tém, ktoré sa majú výchovou a vzdelávaním naplniť.

Vo vzdelávaní na druhom stupni základnej školy je potrebné najmä:

1. rozvíjať u žiakov funkčnú gramotnosť a kritické myslenie;
2. umožňovať každému žiakovi v rámci výučby nadobúdať kompetencií vlastnou činnosťou a aktivitami zameranými aj na objavovanie a vytváranie nových významov;
3. motivovať žiakov k zodpovednosti a záujmu o vlastné vzdelávacie výsledky prostredníctvom ich aktívneho zapojenia do procesu vzdelávania;
4. viesť žiakov k využívaniu efektívnych stratégií učenia sa (učiť sa učiť);
5. poskytovať každému žiakovi príležitosť objaviť a rozvinúť svoje schopnosti v súlade s reálnymi možnosťami, aby tak získal podklad pre optimálne rozhodnutie o svojom ďalšom vzdelávaní;
6. sprostredkovať dostatok príležitostí na osobnostný rozvoj každého žiaka;
7. rozvíjať u žiakov sociálne kompetencie s dôrazom na kultivovanú komunikáciu a spoluprácu;
8. viesť žiakov k uplatňovaniu svojich práv, plneniu svojich povinností a rešpektovaniu práv iných ľudí.

2. Stupeň vzdelania – Nižšie stredné vzdelanie - ISCED 2

Nižšie stredné vzdelanie žiak získa úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre druhý stupeň základnej školy. Dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou, ktoré je podmienkou pre ďalšie vzdelávanie na vyššom stupni.

3. Profil absolventa

Profil absolventa sa odvíja od kompetencií, ktoré žiak získal v procese vzdelávania a sebavzdelávania v rámci nižšieho stredného stupňa vzdelávania a iných rozvíjajúcich aktivít. Absolvent nižšieho stredného vzdelávania disponuje nasledujúcimi základnými kompetenciami, ktoré vychádzajú zo vzdelávacích štandardov vyučovacích predmetov a špecifických cieľov prierezových tém na tomto stupni vzdelávania:

1. pozná a uplatňuje efektívne techniky učenia sa a osvojovania si poznatkov;
2. vyjadruje sa súvisle, výstižne a kultivovane písomnou aj ústnou formou;
3. využíva cudzí jazyk na úrovni používateľa základov jazyka;
4. používa matematické postupy a vedomosti pri riešení praktických problémov, je schopný aplikovať osvojené matematické modely logického a priestorového myslenia;
5. používa informačné a komunikačné technológie pre potreby učenia sa a pre svoj život;
6. vyhľadá a využije viaceré informácie a možnosti pri plánovaní úloh a riešení problémov s uplatnením zásad kritického myslenia;
7. dokáže aplikovať osvojené poznatky a metódy prírodných vied vo svojom živote;
8. uplatňuje osvojené základy pre efektívnu spoluprácu a komunikáciu v skupine;
9. posúdi svoje silné a slabé stránky s ohľadom na svoje ďalšie vzdelávanie a budúce profesijné záujmy;
10. chápe dôležitosť ochrany svojho zdravia a uprednostňuje základné princípy zdravého životného štýlu v každodennom živote;
11. uvedomuje si význam kultúrneho dedičstva a umenia vo svojom živote a živote celej spoločnosti;
12. prijíma rozmanitosť ako prirodzenú súčasť spoločnosti;
13. pozná a uplatňuje svoje práva a rešpektuje práva iných;
14. má predpoklady stať sa aktívnym občanom v národnom i globálnom kontexte.

Získané kompetencie žiaka menia svoju kvalitu (rozvíjajú sa) v priebehu jeho ďalšieho vzdelávania.

4. Vzdelávacie oblasti a prierezové témy

4.1 Vzdelávacie oblasti

Vzdelávacie oblasti sú okruhy, do ktorých patrí problematika príbuzných vyučovacích predmetov. Zabezpečujú nadväznosť a previazanosť obsahu jednotlivých vyučovacích predmetov patriacich do konkrétnej oblasti. Umožňujú rozvíjanie medzipredmetových vzťahov, a tým aj kooperáciu v rámci jednotlivých predmetov.

Tab. 1 Vzdelávacie oblasti a príslušné predmety ŠkVP pre nižšie stredné vzdelávanie

VZDELÁVACIA OBLASŤ	VYUČOVACIE PREDMETY
JAZYK A KOMUNIKÁCIA	SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA JAZYK NÁRODNOSTNEJ MENŠINY A LITERATÚRA CUDZÍ JAZYK (úroveň A1: nemecký, ruský; úroveň A2: anglický CVIČENIA ZO SLOVENSKÉHO JAZYKA ⁹ KONVERZÁCIE V ANGLICKOM JAZYKU ⁹
MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI	MATEMATIKA INFORMATIKA VIAC AKO PENIAZE ⁹ CVIČENIA Z MATEMATIKY ⁹
ČLOVEK A PRÍRODA	FYZIKA CHÉMIA BIOLÓGIA
ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ	DEJEPIS pre ZŠ s vyučovacím jazykom slovenským GEOGRAFIA OBČIANSKA NÁUKA
ČLOVEK A HODNOTY	ETICKÁ VÝCHOVA /NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA Evanjelická cirkev a. v., Katolícka cirkev,
ČLOVEK A SVET PRÁCE	TECHNIKA DOMÁCE PRÁCE ⁹
UMENIE A KULTÚRA	HUDOBNÁ VÝCHOVA pre ZŠ s vyučovacím jazykom slovenským VÝTVARNÁ VÝCHOVA
ZDRAVIE A POHYB	TELESNÁ A ŠPORTOVÁ VÝCHOVA

⁹ – predmet vytvorený školou z voľných disponibilných hodín

4.1.1 Jazyk a komunikácia

Vzdelávaciu oblasť Jazyk a komunikácia tvoria vyučovacie predmety zahrnuté do troch skupín, a to **vyučovacie jazyky, druhý jazyk (slovenský jazyk a literatúra) a cudzie jazyky**.

Spoločným menovateľom oblasti je jazyk, ktorý sa chápe ako potenciálny zdroj osobného a kultúrneho obohatenia človeka, ako nástroj myslenia a komunikácie a ako prostriedok vyjadrovania emócií. Vzdelávanie preto vedie k vnímaniu a postupnému osvojovaniu si jazyka ako bohatého mnohotvárneho prostriedku na získavanie a odovzdávanie informácií, k zvyšovaniu jazykovej kultúry ústnych i písomných jazykových prejavov žiakov a k rozvíjaniu čitateľských kompetencií zameraných na príjem textu (čítanie, deklamácia, počúvanie), jeho analýzu a hodnotenie.

Dobré zvládnutie jazykového učiva a najmä komunikačných kompetencií vytvára predpoklad na rozvinutie schopnosti úspešne sa uplatniť na trhu práce a v súkromnom živote, podporuje otvorenejší prístup k ľuďom, umožňuje poznávať odlišnosti v spôsobe života ľudí iných krajín a ich odlišné kultúrne tradície. Poskytuje prehĺbenie vedomostí a vzájomného medzinárodného porozumenia a tolerance a vytvára podmienky na spoluprácu škôl na medzinárodných projektoch.

Špecifickou zložkou vyučovacích jazykov a druhého jazyka je literatúra, ktorej základom je postupné rozvíjanie čitateľských kompetencií od úrovne naivného čitateľa k čítaniu s porozumením. Podstatou oblasti je súhrn predmetových kompetencií, ktoré umožňujú výrazne posilniť komunikačno-zážitkový model vyučovania, a naopak oslabujú tendenciu obsiahnuť školskú podobu vedných disciplín.

4.1.2 Matematika a práca s informáciami

Vzdelávacia oblasť Matematika a práca s informáciami, ktorú tvoria vyučovacie predmety **matematika a informatika**, je v rámci nižšieho stredného vzdelávania založená predovšetkým na aktívnych činnostiach (práca s objektmi, aplikácia poznatkov v reálnych situáciách). Poskytuje vedomosti a zručnosti potrebné v praktickom živote a umožňuje tak získavať matematickú gramotnosť.

Rozvíja logické a kritické myslenie žiakov, ich schopnosť analyzovať a syntetizovať, hľadať vhodné stratégie riešenia problémových úloh (aj v spolupráci v skupine) a overovať ich v praxi. Učí tvoriť hypotézy a tvrdenia podložiť argumentmi. Vedie k presnému vyjadrovaniu myšlienok a postupov a ich zaznamenaniu vo formálnych zápisoch, ktoré slúžia ako všeobecný prostriedok komunikácie. Rozvíja schopnosť žiakov používať prostriedky IKT k vyhľadávaniu, spracúvaniu a uloženiu informácií.

4.1.3 Človek a príroda

Vzdelávacia oblasť Človek a príroda sa prioritne zameriava na rozvíjanie prírodovednej gramotnosti, ktorá je súčasťou základného vzdelania. Hlavným cieľom vzdelávania v oblasti prírodných vied je hlbšie pochopenie prírodných procesov, k čomu sa dospeje prostredníctvom cielených žiackych činností, v ktorých dominujú bádateľské aktivity. Pre všetky prírodovedné predmety je spoločným cieľom a úlohou budovanie spôsobilostí pre vedeckú prácu, a to najmä spôsobilosti pozorovania, vnímania časových a priestorových vzťahov medzi objektmi a javmi, klasifikácie, merania a predvídaní. Dôležité je hľadanie zákonitých súvislostí medzi pozorovanými vlastnosťami prírodných objektov a javov, ktoré nás obklopujú v každodennom živote a porozumenie ich podstate, čo si vyžaduje interdisciplinárny prístup, a preto aj úzku spoluprácu medzi predmetmi **fyzika, chémia, biológia, geografia**, ale aj matematika. Okrem rozvíjania pozitívneho vzťahu k prírodným vedám sú prírodovedné poznatky interpretované aj ako neoddeliteľná a nezastupiteľná súčasť kultúry ľudstva.

4.1.4 Človek a spoločnosť

Vzdelávacia oblasť Človek a spoločnosť tvoria učebné predmety **dejepis, geografia** s jej **humánnou zložkou** a **občianska náuka** spolu s príslušnými témami, ktoré sú prítomné aj v iných vzdelávacích oblastiach. Cieľom tejto vzdelávacej oblasti je zoznámiť žiakov s vývojom ľudskej spoločnosti, s najvýznamnejšími spoločenskými javmi a procesmi, ktoré sa premietajú do každodenného života a vnímať svet integrujúco vo vzájomnom vzťahu medzi človekom a spoločnosťou v danom geografickom priestore. Poznanie minulosti svojho národa, ako aj národov Európy a sveta, oboznámenie sa so zemepisnými charakteristikami svojej vlasti a regiónov sveta a utváranie pozitívnych občianskych postojov je predpokladom získania občianskych kompetencií, ktoré patria ku kľúčovým vo vzdelávaní. Žiaci cez poznanie najbližšieho prostredia (rodina, škola), ktorého sú súčasťou, získavajú funkčné znalosti a spôsobilosti o svojom najbližšom spoločenskom prostredí, o miestnej obci, regióne i o ostatných regiónoch Slovenska. Žiaci sú vedení k pochopeniu vlastného miesta a úlohy v spoločnosti, ako aj k tomu, aby svojimi postojmi a konaním prejavovali občiansku aktivitu, zodpovednosť k sebe, svojim blízkym a krajine, v ktorej žijú. Vzdelávacia oblasť otvára priestor na kultivovanie individuálnych a spoločenských kompetencií. Učí vidieť veci a javy vo vzájomných súvislostiach, ponúka argumenty, inšpiruje k tvorivému riešeniu otázok a prispieva ku kritickému mysleniu žiakov. Súčasne rozvíja a upevňuje vedomie príslušnosti k európskemu civilizačnému a kultúrnemu prostrediu. Centrálnou kategóriou vzdelávacej oblasti je rozvíjanie, korigovanie a kultivovanie historického vedomia žiakov z potrieb prítomnosti, k čomu prispievajú všetky tri vyučovacie predmety, ktoré ju vytvárajú. Aj preto kľúčovú úlohu zohrávajú medzipredmetové vzťahy, ktoré treba kontinuálne metodicky aplikovať v podobe prierezových modelov vo výučbe jednotlivých predmetov.

4.1.5 Človek a hodnoty

Hlavnou úlohou tejto vzdelávacej oblasti je aktívne sa podieľať na formovaní osobnosti žiakov s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou, v ktorej úcta k človeku a k prírode, spolupráca, prosociálnosť a univerzálne ľudské hodnoty zaujímajú významné miesto. Pri plnení tohto cieľa sa neuspokojuje iba s poskytovaním informácií o morálnych zásadách, ale zároveň podporuje pochopenie a interiorizáciu (zvnútornenie) mravných noriem a napomáha osvojeniu správania sa, ktoré je s nimi v súlade. Pripravuje mladých ľudí pre život, pre vytváranie harmonických a stabilných vzťahov v rôznych sociálnych skupinách – v rodine, na pracovisku, v spoločnosti. Obsah vzdelávacej oblasti sa realizuje v povinne voliteľných učebných predmetoch etická výchova a náboženská výchova. Predmet **etická výchova** sa v prvom rade zameriava na výchovu k prosociálnosti, ktorá sa odráža v morálnych postojoch a v regulácii správania žiakov. Zvlášť dôležité je rozvíjať sebaúctu a úctu k iným, interpersonálne sociálne zručnosti a zvyšovať odolnosť žiakov voči negatívnym sociálnopatologickým či amorálnym vplyvom. Základným cieľom predmetu **náboženská výchova** je pomôcť žiakovi zodpovedne myslieť, emocionálne sa prejavovať a správať vzhľadom na osobne žité náboženstvo a vieru. Predmet napomáha rozvíjať vzťah k Bohu, reflektuje otázku významu sveta, zmyslu a hodnoty života a noriem konania človeka a dáva odpoveď na základe zjavenia a viery cirkvi. Umožňuje urobiť osobné rozhodnutia vo vzťahu k iným konfesiam a náboženstvám, podporuje pochopenie a toleranciu voči rozhodnutiam druhých. Motivuje k osobnému náboženskému životu a k zodpovednému konaniu v cirkvi a v spoločnosti.

4.1.6 Človek a svet práce

Vzdelávacia oblasť Človek a svet práce zahŕňa návrhy širokého spektra pracovných činností a technológií, ktorými sú žiaci vedení k získaniu psychomotorických zručností a poznatkov z rôznych oblastí reálneho života a sveta práce. Predmet **technika** je zameraný na zložitejšie pracovné činnosti a technológie, na samostatnú a tímovú prácu žiakov. Žiaci sú vedení k získaniu základných užívateľských zručností v rôznych oblastiach. Spoznávajú trh práce aj z hľadiska ich budúcej profesijnej orientácie. Prichádzajú do priameho kontaktu s technikou v jej rozmanitých podobách a v širších súvislostiach. Predmet poskytuje žiakom priestor a príležitosť na primeraný rozvoj ich tvorivého technického myslenia.

Obsah je zameraný na budovanie vzťahu žiakov k technike, k jej bezpečnému používaniu a k bezpečnej práci s technikou. Žiaci spoznávajú reálne podmienky trhu práce, moderné stroje a zariadenia, funkciu základných bytových inštalácií. Sú vedení ku konštruovaniu a zhotovovaniu primeraných výrobkov a k poznaniu základných technických materiálov a technológií. Podľa svojich podmienok (materiálno-technických a personálno-odborných) škola môže v predmete technika vyučovať tematický celok *ekonomika domácnosti*, ktorý obsahuje témy: *plánovanie a vedenie domácnosti, svet práce, domáce práce a údržba domácnosti, ručné práce, rodinná príprava, pestovateľské práce a chovateľstvo*. Vzdelávacia oblasť Človek a svet práce tak vhodne dopĺňa sústavu vzdelávacích oblastí o dôležitú zložku nevyhnutnú pre uplatnenie človeka v reálnom živote a v spoločnosti.

4.1.7 Umenie a kultúra

Obsah vzdelávacej oblasti je realizovaný prostredníctvom predmetov výtvarná výchova a hudobná výchova. Vzdelávacia oblasť vytvára priestor pre pochopenie významu kultúry a umenia v živote človeka a spoločnosti. Učí žiaka vnímať a chápať hodnoty umenia, kultúry a kultúrnej tradície a vyjadrovať sa rôznymi umeleckými prostriedkami vybraných médií vizuálneho, dramatického, hudobného umenia a písaného a hovoreného slova. Primerane veku formuje samostatné a zodpovedné postoje žiakov k súčasnej kultúrnej ponuke, rozvíja kritické myslenie najmä vo vzťahu k masmédiám. Obsah vzdelávacej oblasti tak prispieva k formovaniu vizuálnej, mediálnej, sluchovej, jazykovej a pohybovej gramotnosti a tvorivosti žiaka. Prostredníctvom tematických celkov zameraných na kultúrnu tradíciu a dedičstvo sa žiak oboznamuje s kultúrnou tradíciou svojho regiónu, národa a krajiny, čím sa rozvíja vedomie kultúrnej identity. Formujú sa multikulturálne a komunikačné kompetencie. Prostredníctvom tvorivých výtvarných činností a aktivít sú pre žiakov vytvorené príležitosti na uplatnenie fantázie a predstavivosti, a tým aj priestor na jeho sebarealizáciu. V tvorivých, umeleckých alebo hudobných činnostiach majú žiaci možnosť vyjadrovať svoje predstavy, a to vyjadrovacími formami (jazykom) jednotlivých umení.

Výtvarná výchova vedie žiaka k spoznávaniu súčasného umeleckého vyjadrovania sveta, vizuálnej kultúry a kultúrnej tradície svojho regiónu, národa a krajiny. Obsah predmetu je členený do tematických celkov, ktoré kladú dôraz na rozvoj predstavivosti a fantázie, pozorovacích a vyjadrovacích schopností a zručností pri práci s vyjadrovacími prostriedkami vizuálnych umení. V tvorivom procese dochádza ku kvalitatívnej zmene, detskú spontánnosť postupne nahrádza dospelý ekvivalent – duchovná otvorenosť spojená s pribúdaním vedomej operatívnej a názorovej samostatnosti.

Hudobná výchova prostredníctvom hudobných činností rozvíja základné hudobné kompetencie žiaka a usiluje sa o vytvorenie kladného vzťahu k hudbe a hudobnému umeniu.

4.1.8 Zdravie a pohyb

Vzdelávacia oblasť Zdravie a pohyb vytvára priestor pre uvedomenie si potreby celoživotnej starostlivosti o svoje zdravie, ktorej neoddeliteľnou súčasťou je pohyb. Oblasť sa zameriava na základné informácie, súvisiace so zdravým spôsobom života a pohybovou aktivitou. Realizuje sa učebným predmetom **telesná a športová výchova**, ktorej najdôležitejším poslaním je vytváranie vzťahu k pravidelnej pohybovej aktivite ako nevyhnutného základu zdravého životného štýlu. Telesná a športová výchova spája vedomosti, návyky a zručnosti spojené so zdravím, zdravým životným štýlom, pohybovou a športovou aktivitou využiteľnými nielen počas školskej dochádzky, ale i v dospelosti. Žiaci si vytvoria predstavu o význame pohybovej a športovej aktivity pri upevňovaní aktívneho zdravia a spoznajú účinok vykonávaných cvičení na organizmus.

Pri realizovaní obsahu telesnej a športovej výchovy je dôležité rešpektovať individuálne dispozície žiakov, ktoré by mali byť zohľadnené pri plánovaní cvičení, ako aj pri hodnotení žiakov. Významnou súčasťou je motivácia žiakov k dosiahnutiu individuálnych zlepšení vo svojej pohybovej výkonnosti pri akceptovaní ich vlastných predpokladov.

4.2 Prierezové témy

Rýchlo sa meniacia realita súčasnej globalizovanej spoločnosti s novými technológiami a sociálnymi zmenami ovplyvňuje postoje, hodnotový systém žiakov a ich konanie. Táto skutočnosť sa musí odraziť aj vo vzdelávaní. Vhodným prostriedkom na to sú prierezové témy, ktoré sa svojím obsahom a výchovným zameraním premietajú do vymedzených vzdelávacích oblastí, dopĺňajú ich, prepájajúcich obsah s aktuálnym dňom v spoločnosti, s každodennou žitou skúsenosťou žiaka a konkrétnej triedy. V tomto zmysle prierezové témy priaznivo ovplyvňujú proces utvárania a rozvíjania funkčných kompetencií žiakov. Prierezové témy sa môžu realizovať ako súčasť učebného obsahu vyučovacích predmetov 4 alebo prostredníctvom samostatných projektov, seminárov, vyučovacích blokov, kurzov a pod. Súčasne prierezové témy môžu tvoriť samostatný vyučovací predmet z rámca voliteľných (disponibilných) hodín. Obidve formy sa môžu aj ľubovoľne kombinovať. Účinnosť pôsobenia prierezových tém sa môže zvýšiť relevantnými mimoškolskými aktivitami.

V rámci nižšieho stredného vzdelávania majú prierezový charakter tieto témy: **Osobnostný a sociálny rozvoj, Výchova k manželstvu a rodičovstvu, Environmentálna výchova, Mediálna výchova, Multikultúrna výchova, Ochrana života a zdravia.**

4.2.1 Osobnostný a sociálny rozvoj

Prierezová téma **Osobnostný a sociálny rozvoj** sa prelína celým vzdelávaním. Jej hlavným cieľom je rozvíjať osobnosť žiakov predovšetkým v oblasti postojov a hodnôt. Prostredníctvom nej sa zároveň s vedomostným rozvojom žiakov cielene rozvíjajú aj ich osobné a sociálne kompetencie. Umožňuje žiakom rozmýšľať o sebe, o svojom aktuálnom živote, vzťahoch s ľuďmi a smerovaní v budúcnosti. Vedie ich k uplatňovaniu svojich práv a tiež k rešpektovaniu názorov, potrieb a práv ostatných. Usmerňuje ich v tom, ako chrániť svoje zdravie a odolávať rizikám. Pri správnom uplatňovaní významne prispieva k pozitívnej sociálnej klíme školy, dobrým vzťahom medzi žiakmi a medzi učiteľmi a žiakmi.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- porozumel sebe a iným;
- optimálne usmerňoval vlastné správanie;

- nadobudol základné prezentačné zručnosti osvojené na základe postupného spoznania svojich predpokladov a uplatňoval ich pri prezentácii seba a svojej práce;
- získal a uplatňoval základné sociálne zručnosti pre optimálne riešenie rôznych situácií;
- rešpektoval rôzne typy ľudí a ich názory a prístupy k riešeniu problémov.

4.2.2 Výchova k manželstvu a rodičovstvu

Dôležitou súčasťou osobnostného rozvoja žiakov je príprava na zodpovedné partnerské vzťahy, manželstvo a rodičovstvo. Prierezová téma **Výchova k manželstvu a rodičovstvu** je zameraná na utváranie základných vedomostí a zodpovedných postojov v oblasti partnerských vzťahov a rodičovstva v súlade s vedeckými poznatkami a etickými normami. Pri realizácii témy je nevyhnutné vychádzať zo životnej reality žiakov v konkrétnej triede, ich veku, zrelosti, vývinového štádia. Podmienkou je taktný a citlivý prístup pedagóga. Škola môže využiť aj pomoc alebo služby relevantných odborníkov.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- osvojil základné poznatky o biologických, psychických a sociálnych zmenách, ktoré ovplyvňujú vývin jeho osobnosti v súčasnosti i v budúcnosti;
- získal základné predpoklady pre zodpovedné rozhodnutia v oblasti partnerských vzťahov, manželstva a rodičovstva;
- osvojil zásady bezpečného správania a porozumel rizikám v oblasti sexuality;
- uprednostňoval základné princípy zdravého životného štýlu a nerizikového správania vo svojom (každodennom) živote.

4.2.3 Environmentálna výchova

Environmentálna výchova umožňuje žiakom získať vedomosti, zručnosti, postoje a návyky k ochrane a zlepšovaniu životného prostredia dôležitého pre trvalo udržateľný život na Zemi. Vedie žiakov ku komplexnému pochopeniu vzájomných vzťahov človeka, organizmov a životného prostredia, kde sú prepojené aspekty ekologické, ekonomické a sociálne.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rešpektoval základné pravidlá pre správanie sa v prírode s ohľadom na organizmy a ich životné prostredie;
- rozpoznal a vyhodnotil zmeny v prírode a vo svojom okolí;
- poznal možnosti smerujúce k ochrane a zlepšeniu životného prostredia, podieľal sa na aktivitách (školy) smerujúcich k ochrane a zlepšovaniu životného prostredia širšieho okolia (školy, obce...);

- získal informácie o zásahoch človeka do životného prostredia a vyhodnotil ich dôsledky v lokálnych a globálnych súvislostiach;
- rozlišoval technológie a výrobky šetrné k životnému prostrediu;
- šetrne sa správal k prírodným zdrojom;
- aktívne sa podieľal na eliminácii znečistenia životného prostredia.

4.2.4 Mediálna výchova

Médiá predstavujú významný faktor, ktorý vplýva na vývin osobnosti a socializáciu detí a mladých ľudí. Médiá sú integrálnou súčasťou každodenného života žiakov, pričom výrazne ovplyvňujú ich správanie, utváranie hodnôt a životný štýl. Hlavným cieľom prierezovej témy **Mediálna výchova** je rozvoj (postupné zvyšovanie úrovne) mediálnej gramotnosti žiakov – schopnosti kriticky prijímať, analyzovať, hodnotiť a komunikovať širokú škálu mediálnych obsahov a zmysluplne využívať médiá. Na 2. stupni základnej školy je dôležité, aby sa žiaci na veku primeranej úrovni postupne dokázali orientovať v mediálnom svete a osvojili si stratégie bezpečného zaobchádzania s rôznymi druhmi médií. Dôraz sa kladie na rozvíjanie kritického myslenia; vhodnou metódou je spoločné skúmanie, analyzovanie a samostatné premýšľanie, pričom sa vychádza z konkrétnej reality žiakov v triede.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- uvedomil význam a vplyv médií vo svojom živote a v spoločnosti;
- nadobudol základné technické zručnosti potrebné pre používanie médií a médiá využíval zmysluplne;
- pochopil a rozlíšil pozitíva a negatíva využívania, vplyvu médií a ich produktov;
- získal kritický odstup od mediálnych produktov a ich obsahov a rozpoznal mediálne spracovanú realitu;
- osvojil si zodpovedný prístup pri využívaní médií na komunikáciu a vytváranie vlastných mediálnych produktov.

4.2.5 Multikultúrna výchova

S aktuálnou realitou celosvetovej globálnej spoločnosti a s multikultúrnym charakterom slovenskej spoločnosti sa spájajú riziká predsudkov a stereotypov, ktoré sa prejavujú v rôznych podobách neznášanlivosti, rasizmu či xenofóbie. Žiaci sú každodenne vystavení rôznym kultúrnym vplyvom a dostávajú sa do kontaktu s príslušníkmi rôznych kultúr. Prostredníctvom spoznávania svojej kultúry a iných kultúr, histórie, zvykov a tradícií sa žiaci naučia rešpektovať tieto kultúry ako

rovnocenné a s ich príslušníkmi dokážu konštruktívne komunikovať a spolupracovať. Pri realizácii tejto témy sa odporúča využívať také didaktické postupy a metódy, ktoré neučia stierať medzikultúrne rozdiely, ale pochopiť ich, akceptovať ich a tiež rešpektovať ľudské práva.

S prierezovou témou **Multikultúrna výchova** úzko súvisí **regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra**, ktorá sa vo svojom obsahu ešte hlbšie zaoberá živým a hodnotným hmotným a nehmotným kultúrnym dedičstvom Slovenska. Poznanie tradícií je základom kultúrnej identity. Spoznávaním svojho regiónu, jeho kultúrneho a prírodného bohatstva sa prispieva u žiakov k formovaniu ich historického vedomia. Vhodnými formami na uplatnenie týchto tém sú projekty, exkurzie, tematické vychádzky v regióne a pod. Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra sa môže realizovať ako súčasť učebných predmetov – výtvarná výchova, hudobná výchova a etická výchova, dejepis a geografia alebo prostredníctvom voliteľných predmetov, ako napr. regionálna výchova, regionálny dejepis a podobne.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rešpektoval prirodzenú rozmanitosť spoločnosti;
- spoznal rozličné tradičné aj nové kultúry a subkultúry;
- akceptoval kultúrnu rozmanitosť ako spoločenskú realitu;
- uplatňoval svoje práva a rešpektoval práva iných ľudí;
- mal možnosť spoznať naše kultúrne dedičstvo a rozvíjal tak svoju kultúrnu identitu.

4.2.6 Ochrana života a zdravia

Prierezová téma **Ochrana života a zdravia** sa na druhom stupni realizuje v rámci vyučovacích predmetov telesná a športová výchova, biológia, ako aj samostatných organizačných foriem vyučovania – účelových cvičení. Účelové cvičenia sa realizujú 2 razy do roka v trvaní 5 hodín, spravidla na jeseň a jar. Zámerom tejto prierezovej témy je nasmerovať žiakov k ochrane svojho zdravia a života a tiež zdravia a života iných ľudí prostredníctvom teoretických a praktických poznatkov, zručností v sebaochrane, poskytovaní pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života. **Ochrana života a zdravia** integruje postoje, vedomosti a zručnosti žiakov zamerané na zdravý životný štýl a ochranu života a zdravia v mimoriadnych a nepredvídaných situáciách.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rozpoznal nebezpečné situácie ohrozujúce život a zdravie;
- osvojil si praktické zručnosti v sebaochrane;
- pochopil dôležitosť poskytnutia pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života;
- vedel poskytnúť predlekársku prvú pomoc;

- mal možnosť cieľavedome rozvíjať svoju telesnú zdatnosť a odolnosť organizmu na fyzickú a psychickú záťaž v náročných životných situáciách;
- orientoval sa pri pohybe a pobyte v prírode.

5. Vzdelávacie štandardy

Vzdelávacie štandardy obsahujú súbor požiadaviek na osvojenie si vedomostí, zručností a schopností, ktoré majú žiaci získať, aby mohli pokračovať vo vzdelávaní v nadväzujúcej časti vzdelávacieho programu alebo aby im mohol byť priznaný stupeň vzdelania. Na ich základe škola vo svojom školskom vzdelávacom programe vypracovala **učebné osnovy**, ktoré vymedzujú výchovno-vzdelávacie ciele, obsah a rozsah vyučovania jednotlivých vyučovacích predmetov podľa učebného plánu školy. Rozdelenie štandardov do ročníkov v štátnom vzdelávacom programe má charakter odporúčania, škola ich do ročníkov rozdelí tak, aby ich rozsah odpovedal časovej dotácii podľa učebného plánu školy. Škola pri tvorbe učebných osnov dodržiava zásadu veku primeranosti a zásadu logickej nadväznosti obsahu vzdelávania. Učebnými osnovami povinného vyučovacieho predmetu, ktorého časová dotácia sa v učebnom pláne nezvyšuje alebo zvyšuje bez rozšírenia obsahu, môžu byť vzdelávacie štandardy. Tieto požiadavky sú formulované ako kompetencie, v ktorých sú obsiahnuté vedomosti, zručnosti, postoje a hodnoty v kontexte vymedzeného obsahu vzdelávania. Obsahujú štruktúru učebných cieľov, výkonové požiadavky a vymedzený rámcový učebný obsah. Vzdelávacie štandardy je nevyhnutné chápať ako základné východisko k mnohostranne chápanej výučbe, preto výučbu nemožno redukovať len na ich mechanické plnenie. Predstavujú dôležitý podklad na realizáciu osobného plánovania, tvorby špecifickej stratégie a taktiky na výučbu jednotlivých predmetov, pričom je nevyhnutná kognitívna pestrosť a vytváranie panorámy myšlienkových možností žiakov. Z hľadiska vymedzeného učebného obsahu je kľúčovým prvkom uvedenie si pojmov, vzťahov medzi nimi. Následne je žiaduce tieto pojmy a vzťahy medzi nimi spolu s funkčnými faktami názorne zobrazovať do pamäťových myšlienkových máp, ktoré sa potom stávajú základným prostriedkom efektívnejšieho upevňovania a systematizácie nadobudnutých kompetencií žiakov. Stanovené štandardy si učitelia môžu viac špecifikovať s prihliadnutím na aktuálne kognitívne schopnosti svojich žiakov. Vzdelávací štandard treba chápať v tom zmysle, že žiak nemá byť pasívnym aktérom výučby a konzumentom hotových poznatkov, ktoré si má len zapamätať a následne zreprodukovat', ale aj vytvárať ich v aktívnej činnosti.

5.1 Učebné osnovy pre 5. – 9. ročník

Učebné osnovy pre jednotlivé predmety sú uvedené v prílohe č.2.

Učebné osnovy obsahujú:

- Charakteristiku predmetu
- Ciele a obsah predmetu
- Rozvíjané kľúčové kompetencie
- Prierezové témy pokrývané predmetom
- Obsahový a výkonový štandard
- Vyučovacie stratégie
- Učebné zdroje
- Hodnotenie predmetu

6. Učebné plány

Rámcový učebný plán (ďalej aj „RUP“) stanovuje časové dotácie vyučovacích predmetov v ŠVP podľa ročníkov. Vymedzuje počet voliteľných (disponibilných hodín), ktoré škola konkretizuje vo svojom školskom vzdelávacom programe nasledujúcimi spôsobmi: navýši hodinovú dotáciu existujúcim vyučovacím predmetom ŠVP alebo vytvorí nový vyučovací predmet, kurz a pod., ktorému prideli časovú dotáciu. Poznámky k RUP sú pre školu záväzné, môže si však v rámci svojho učebného plánu vytvoriť ďalšie poznámky podľa svojich potrieb a možností. Škola môže pri tvorbe školského vzdelávacieho programu rozdeliť hodinové dotácie a vzdelávacie štandardy na celý stupeň vzdelávania pri zachovaní postupnosti jednotlivých vzdelávacích štandardov a celkového počtu vyučovacích hodín jednotlivých vyučovacích predmetov.

6.1 Učebný plán pre 5. – 9. ročník

Vzdelávacia oblasť	Predmet	5. ročník		6. ročník		7. ročník		8. ročník		9. ročník	
		povinná časť	voliteľ'n á časť	povinná časť	voliteľ'n á časť	povinná časť	voliteľ'n á časť	povinná časť	voliteľ'n á časť	povinná časť	voliteľ'n á časť
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	5		5		4	1	5		5	
	prvý cudzí jazyk	3	1	3		3		3		3	
	druhý cudzí jazyk					2		2		2	
	cvičenia zo slovenského jazyka*									1	
	konverzácie v anglickom jazyku*					1		1			
Matematika a práca s informáciami	matematika	4		4	1	4		4		5	
	informatika	1		1		1		1			
	viac ako peniaze										1
	cvičenia z matematiky*									1	
Človek a príroda	fyzika			2		1	1	2		1	
	chémia					2		2		1	1
	biológia	2		1	1	2		1		1	
Človek a spoločnosť	dejepis	1		1	1	1		1		2	1
	geografia	2		1		1		1	1	1	
	občianska náuka			1		1		1		1	
Človek a hodnoty	etická výchova/náboženská výchova	1		1		1		1		1	

Človek a svet práce	technika	1		1		1		1		1	
	domáce práce*					1		1			
Umenie a kultúra	výtvarná výchova	1	1	1	1	1		1		1	
	hudobná výchova	1		1		1		1			
Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova	2	1	2		2		2		2	
súčet hodín v jednotlivých častiach		24	3	25	4	28	2	29	1	27	3
spolu		27		29		30		30		30	

6.2 Učebný plán pre 5. – 9. ročník – triedy s rozšíreným vyučovaním matematiky a prírodovedných predmetov

Vzdelávacia oblasť	Predmet	5. A - RVMP		6. A - RVMP		7. A - RVMP		8. A - RVMP		9. A - RVMP	
		povinná časť	voliteľná časť	povinná časť	voliteľná časť	povinná časť	voliteľná časť	povinná časť	voliteľná časť	povinná časť	voliteľná časť
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	5		5		4		5		5	
	prvý cudzí jazyk	3	1	3		3		3		3	
	druhý cudzí jazyk					2		2		2	
	cvičenia zo slovenského jazyka*									1	
	konverzácie v anglickom jazyku*					1		1			

Matematika a práca s informáciami	matematika	4	1	4	1	4	1	4		5	
	informatika	1		1		1		1			
	viac ako peniaze										1
	cvičenia z matematiky*									1	
Človek a príroda	fyzika			2		1	1	2		1	
	chémia					2		2		1	1
	biológia	2		1	1	2		1		1	
Človek a spoločnosť	dejepis	1		1	1	1		1		2	1
	geografia	2		1		1		1	1	1	
	občianska náuka			1		1		1		1	
Človek a hodnoty	etická/náboženská výchova	1		1		1		1		1	
Človek a svet práce	technika	1		1		1		1		1	
	domáce práce*					1		1			
Umenie a kultúra	výtvarná výchova	1		1	1	1		1		1	
	hudobná výchova	1		1		1		1			
Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova	2	1	2		2		2		2	
súčet hodín v jednotlivých častiach		24	3	25	4	28	2	29	1	27	3
spolu		27		29		30		30		30	

Poznámky k učebnému plánu:

1. Rozdelenie tried na skupiny a zriaďovanie skupín sa uskutočňuje spravidla podľa priestorových, personálnych a finančných podmienok školy, podľa charakteru činnosti žiakov, podľa náročnosti predmetu s ohľadom na požiadavky ochrany zdravia a bezpečnosti práce. Vo vyučovacích predmetoch vzdelávacej oblasti Človek a príroda sa rozdelenie žiakov realizuje pri tých témach, kde sa vyžaduje nadobúdanie a overovanie praktických zručností žiakov.

2. Vo vyučovacom predmete technika zohľadňujeme personálno-odborné a materiálno-technické podmienky školy tak, aby v každom ročníku boli zastúpené témy tematických celkov Technika a Ekonomika domácnosti.

3. Voliteľné (disponibilné) hodiny použila škola na dotvorenie školského vzdelávacieho programu.

Voliteľné (disponibilné) hodiny je možné využiť na:

- a) vyučovacie predmety, ktoré rozširujú a prehlbujú obsah predmetov zaradených do štátneho vzdelávacieho programu;
- b) vyučovacie predmety, ktoré si škola sama zvolí a sama si pripraví ich obsah, vrátane predmetov vytvárajúcich profiláciu školy a experimentálne overených inovačných programov zavedených do vyučovacej praxe;
- c) vyučovacie predmety, ktorých obsah je doplnením vyučovacieho predmetu pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, ktorí nemôžu napredovať v rámci bežných vyučovacích hodín a ktorí postupujú podľa individuálnych vzdelávacích programov;
- d) špecifické vyučovacie predmety pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

4. Pri prestupe žiaka škola v prípade zistených odlišností zohľadňuje žiakovi ich kompenzáciu spravidla v priebehu jedného školského roku.

5. Podľa tohto učebného plánu sa vzdelávajú aj žiaci so zdravotným znevýhodnením, ktorí sú v triede začlenení v rámci školskej integrácie, a to s uplatnením špecifik podľa bodu 7.1. Výchova a vzdelávanie žiakov so zdravotným znevýhodnením.

6. Učebný plán vymedzuje týždenný počet vyučovacích hodín. Jedna vyučovacia hodina má podľa tohto plánu 45 minút. Pri časovej dotácii jedna hodina týždenne je to 33 hodín ročne.

Cudzie jazyky: 1. cudzí jazyk – anglický

2. cudzí jazyk - nemecký, ruský (ak o 2. cudzí jazyk nemajú záujem všetci žiaci, je im poskytnutá alternatíva* s inými predmetmi podľa zisteného záujmu – v 7.a 8. ročníku –konverzácie v anglickom jazyku -1 hodina a domáce práce 1 hodina,
- v 9.ročníku – cvičenia zo slovenského jazyka -1 hodina a cvičenia z matematiky -1 hodina

- Na hodine cudzieho jazyka sa trieda delí na skupiny, ktoré sa naplňajú do počtu najviac 17 žiakov.
- Predmety etická výchova a náboženská výchova sa vyučujú podľa záujmu žiakov v skupinách najviac 20 žiakov.
- Na hodinách informatiky sa trieda delí na skupina, ktoré sa naplňajú do počtu najviac 17 žiakov.

- Na hodine telesnej výchovy sa triedy delia na skupiny dievčat a chlapcov. Najväčší počet žiakov v skupine je 25.
- Technika a laboratórne práce z fyziky, chémie a biológie sa vyučujú v skupinách, ktoré sa naplňajú do počtu najviac 17 žiakov

Disponibilné hodiny boli využité na:

1. na navýšenie hodinovej dotácie povinných predmetov:

- Na rozšírenie a prehĺbenie obsahu predmetov

2. na vytvorenie nového predmetu Viac ako peniaze (VIP), ktorým posilňujeme finančnú gramotnosť na škole

7. Charakteristika odboru vzdelávania a jeho dĺžka

Nižšie stredné vzdelávanie zabezpečuje rozvoj osobného potenciálu každého žiaka, jeho spôsobilostí, zručností a vedomostí potrebných v osobnom i občianskom živote a pre ďalšie vzdelávanie. Formuje a rozvíja charakter žiakov v súlade s etickými hodnotami. Nižšie stredné vzdelávanie – druhý stupeň základnej školy tvorí 5. – 9. ročník.

8. Forma výchovy a vzdelávania

Výchova a vzdelávanie sa na druhom stupni základnej školy organizuje dennou formou.

Denná forma štúdia sa môže uskutočňovať aj ako dištančná:

- v celom rozsahu vzdelávania zabezpečovaného školou pre žiakov, ktorí plnia povinnú školskú dochádzku individuálnym vzdelávaním, preto, že ich zdravotný stav neumožňuje účasť na vzdelávaní v škole alebo preto, že boli vzatí do väzby alebo sú vo výkone trestu odňatia slobody;
- v rozsahu podľa rozhodnutia riaditeľa školy pre žiakov, ktorí plnia povinnú školskú dochádzku podľa individuálneho učebného plánu;
- v rozsahu podľa odporúčania zariadenia poradenstva a prevencie pre žiakov so špecifickými výchovno-vzdelávacími potrebami, ktorí sú vzdelávaní podľa individuálneho vzdelávacieho programu alebo ktorí sú žiakmi so všeobecným intelektovým nadaním;
- v rozsahu podľa rozhodnutia riaditeľa školy, ministra školstva alebo inej oprávnenej osoby v čase mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu pre všetkých žiakov; v rozsahu nevyhnutne potrebnom, najviac však 1 mesiac, z dôvodu havárie v budove školy alebo rekonštrukcie budovy školy.

